

Magyar Jövendő

Irta: Dr. Nagy Sándor

Pártunk közmívelődési szakosztálya most bocsátja közre az „Aradi Magyar Naptár“-t, mely tartalmában és emelkedettségben messze túlhaladja az évenkénti, szokásos kalendáriumot. De sorainak nem az a célja, hogy reklámot csináljak egy olyan műnek, amely értékét önmagában bírja és nem szorul olyan szurrogátumokra, mint az ajánlatás és tömjénezés. Foglalkozni akarok azonban a naptárban felvetett azzal a komoly és mindnyájunkat érdeklő problémával, hogy milyen lesz a magyarság jövője? Ugy a kérdés, mint a felelet a romániai kisebbségi magyarságra vonatkozik.

Mindenekelőtt, hogy helyesen ítélhessünk, tisztába kell jönnünk azzal, hogy mit értünk jövendő és speciálisan magyar jövendő alatt? A köznap ember is megadhatja azt a felvilágosító választ, hogy a jövendő az időnek azon része, mely sem a múltban sem a jelenben nincsen, hanem az utóbbinak elmúlása után azonnal előáll, tehát jövendő a következő pillanat, folytatólag a végtelenségig. Azonban ez a meghatározás nem elégíthet ki, mert az idő nem látható, nem fogható, egyáltalán nem érzékelhető. De rendelkezésünkre áll a lángeszű tanítás, hogy az idő nem realitás, hanem csak a dolgok szemléleti formája, tehát jövendő alatt jelenségeket és eseményeket értünk, melyek a világon váltakozva követik egymást. Magyar jövendő pedig azokat a bekövetkezendő történéseket jelenti, melyek a magyarságot, mint fajt érdeklik abban a tekintetben, hogy fenn fog-e maradni és milyen életkörülmények között?

De hogyan feleljünk erre, mikor embernek nem adatott meg, hogy a jövőbe láthasson és így csak jóslhatunk, pedig értelmes ember a jóslatoknak semmi hitelt nem adhat, mert, bármily óriási terjedelmű az emberi ész, a természetfölötti dolgokat felfogni nem képes. Kizárólag a vallásnak van meg az a tekintélye, hogy jövendölhet, de az se földi dolgokat, hanem a halál utáni üdvözülést, vagy elkárhozást oly világokban, melyek egészen más térben létezhetnek és oly biztossággal, mely a hívő lelkében minden kételyt kizár. Minden más emberi jóslás nélkülözi a hitet és az agyonreklamirozott, divatos párisi jósnő megbízhatóság és erkölcsi hitel dolgában teljesen egy színvonalon áll a szadagorai csodarabbival.

Eszerint a Naptár nemescélú körkérdését nem tudjuk megoldani? Okkal-móddal igen, bár nem azzal a biztossággal, mintha a múltnak lefolyt, de ismeretes, vagy a jelennek előttünk lefolyó szembeszökő eseményei állanának ítékezésünk előtt. A tudomány sokáig lenézéssel utasította el azt a gondolatot, hogy az ember jövőjével foglalkozzék, nem találván erre semmi biztos alapot, semmi megnyugtató igazságot és a jóslást oly természeti tüneményekre korlátozta, amelyek csillagászati, vagy matematikai alapon előre felvehetőek voltak. De eltekintve azoktól a jósrégényektől, melyek tisztán fantáziából megjósolják, hogy mi lesz az embernek sorsa és a társadalom állapota ennyi, vagy annyi esztendő múlva, különösen a háboru óta komoly tudósok sokszor jóslgatják az emberiség jövőjét, vagy a világgazdasági krízis megoldását, vagy fejlődést vagy hanyatlást, egyáltalán oly bekövetkezendő dolgokat, melyeket Maya titokteljes fátyla borít. Alapul veszik a múltnak eseményeit, tapasztalatait, az emberi gondolkodást és ezekből igyekeznek oly törvényszerűséget megállapítani, mely a jövőre alkalmazható.

Ezzel a módszerrel próbálunk tehát mi

Nemzetközi bonyodalom
fenyeget Németország követelése miatt

A francia és angol sajtó támadja Németországot -- Az angol külügyminiszter feltűnést keltő nyilatkozata -- Veszélyben a leszerelési konferencia -- Háborúról ír a londoni sajtó

Párisból jelentik: Beszámoltunk arról a nagyjelentőségű fordulatról, amely a nemzetközi leszerelési tárgyalások során Németország részéről bekövetkezett. A német jegyzék ugyanis kategorikus követeléseket állít fel a katonai egyenjóság végleges elismerése, a német katonaságnak 100.000 főről 250.000 főre való felemeltetése érdekében, leszállított szolgálati idővel. Kéri továbbá a légi hadvédelem nyilvános engedélyezését, a versaillesi szerződésben kifejezetten meg nem tiltott új fegyvernemek mintakollekciójának megszerzését és hasonló feltűnést keltő kívánásokat.

A németek jegyzékét a francia lapok szombaton hozták nyilvánosságra. Az egész párisi sajtó felháborodással ír az „újabb német fronttámadásról“. A Matin radikális leszámolást követel Németország „betegesen túlhajtott“ követeléseivel szemben és leszögezi, hogy Németország mindaddig nem fog elfogadható hangot használni, míg egyenrangú félként nem kezelik. A „Paris Soir“, — amelynek főleg külpolitikai értesülései feltűnően jók. — azt írja, hogy Németországnak esze ágában sincs komolyan venni a leszerelést. Németország fel akar fegyverkezni, illetve azt akarja elérni, hogy a már régóta folyó fegyverkezést legalizálják. Ha nem is lehet egyelőre megakadályozni a titkos fegyverkezést, — írja a Paris Soir — úgy legalább azt tegyük meg, hogy ehhez nem nyújtunk segédkezet. Az Echo de Paris, Pertinax lapja mértéktelesen támadja Németországot és egyenesen azzal vádolja, hogy szabotálni akarja a négyhatalmi paktumot, mert az új Németország elvből támad mindent, ami békemű.

Egy feltűnést keltő látogatás

Bismarck herceg, a londoni német nagykövet távollétében, annak képviselőjében tegnap megjelent Sir John Simon angol külügyminiszternél. Ez a látogatás annál figyelemreméltóbb, mert Sir John Simon angol

külügyminiszter ellen, — akinek zsidó származása közismert — az utóbbi időben nem egy támadás jelent meg a német lapokban. Bismarck herceg közölte az angol külügyminiszterrel, hogy a birodalmi kormány nem zárkózik el a személyes tárgyalások lehetősége előtt és ebben a tekintetben az angol kormányt semmiképp se tévesse meg a tegnap Párisban nyilvánosságra hozott német válaszjegyzék. A birodalmi kormány szívesen tárgyalna az angol és német kormányok közös megbízottjával, azonban természetesen a jegyzékben leszögezték alapján.

A háboru réme

Sir John Simon kijelentette Bismarck herceg előtt, hogy Angliának a maga részéről semmi hozzáfűznivalója nincsen ahhoz, amit a francia kormánnyal közösen a leszerelés kérdésének békés megoldása érdekében jónak láttak a német kormánynak előterjeszteni. Ha azonban a birodalmi kormány nem értékeli helyesen a jóindulatu angol-francia közös lépés jelentőségét, úgy kevés kilátás van arra, hogy akár újabb közös, vagy akár külön tárgyalások is valamilyen formában eredményre vezethetnének. Ebben az esetben — fejezte ki az angol külügyminiszter — a leghelyesebb, ha a kérdések további taglalását az október 16-ikán amugy is megnyíló leszerelési konferenciára bizzák. Sir John Simon ugyan a maga részéről azon a nézeten van, hogy Németországnak a konferencia plénumával szemben nehezebb lesz óhajait érvényesíteni, mint a négyhatalmi paktum két szignatáriusaival külön tárgyaláson ez lehetséges lett volna, azonban úgy gondolja, hogy a tegnapi jegyzékkel ezeknek a tárgyalásoknak az utját a birodalmi kormánynak sikerült elvágni. Sir Simon végül még hangsúlyozta, hogy Németország vagy elfogadja a francia-angol javaslatot, amely esetben bizonyosra vehető egy olyan kedvező légkör kialakulása, melyben Németország véglegesen visszautasítja az angol-

is „jóslni“ a romániai magyarság jövőjéről. Alig több, mint egy évtizedes a mi kisebbségi múltunk Romániában, de megállapíthatjuk, hogy ezen idő alatt az itt élő magyarok magyar nemzetiségükben meg nem tántorodtak és lelkesen megmaradtak fajuk mellett. Ezek az eszmék voltak rövid múltunkban politikai magatartásunk pillérei és ennek tanúságaiból vonhatjuk le azt a reményt, hogy a jövőben is fennmaradunk, faji jellegünket megőrizzük és a magyar kisebbség kivészni nem fog. De milyenek lesznek életkörülményeink? Ez a kérdés a mindenkori általános világ- és ország-gazdasági helyzettel függ össze, itt már jóslási tehetségünk egészen csődöt mond, azonban itt is meg van a reménység, hogy az emberi szolidaritás és belátás nem hagyhatják elveszni a világot.

Ámde, hogy valóban beváljon optimisztikus hitünk fajunk fennmaradásában, állandóan és szüntelenül önfeláldozást és összetartást kell tanúsítanunk. Az aradi Magyar Párt éppen most vette kezébe a szervezés munkáját, melynek célja a közömbösöket felrázni, a té-

velygöket felvilágosítani és a faj érzésének melegével és magyar kötelességérzettel az egység fenntartására és megővésére buzdítani. Legutóbbi intéző-bizottsági ülésünk a magyar ifjuságot hívta fel, hogy ebben a munkában intenzív részt vegyen, mert ifjainktól bizton elvárjuk, hogy az öregek utmutatása és nevelése alapján, ifjúi erejükkel, lelkesedésükkel a szervezkedés szolgálatába állítsák. Hic Rhodus, hic salta, — most mutassa meg fiatalságunk, mennyi benne az energia és a munkakészség!

Mi pártunknak „öregjei“ már messze, a múltnak egy távoli zugában látjuk letűnt ifjuságunkat és erőteljes férfikorunkat és közel érezzük magunkat a sirhoz, mely küzdelmeink után meghozza nekünk az örök elpihenést. „Halnak, halnak, egyre halnak, színe, lángja a magyarnak“. De a „színe, lángja“ most ott ragyog a mi ifjaink lobogó lelkesedésében, ragyog a szemeiben, hatalmas erejében, vonzó üdeségében és búbajos ifjuságában. Mi pedig dolgozni fogunk, mindaddig, míg erőnk és életünk az enyészetbe alá nem hanyatlanak.

francia javaslatot, úgy illuzórius még az október 16-ikára összehívott leszerelési értekezlet is. Véleménye szerint, ha Németország további akadályokat gördít az ideiglenes meg egyezés elé, úgy a leszerelési konferencia egészen egyszerűen bizonytalan időre elnapolja magát, ami egyértelmű volna azzal, hogy az országok tekintet nélkül folytatnák a fegyverkezést, ami végeredményben háborúra fog vezetni.

A tegnapi londoni sajtó részletesen közli a Sir Simon—Bismarck herceg közötti beszélgetést és egyhanguan állapítja meg a londoni sajtó, hogy nincs sok választás: Németország vagy hajlandó békésen megegyezni, mely esetben kilátás van arra, hogy fokozatosan sikerül érvényesíteni óhajainak egyes pontjait, vagy pedig beszüntetik a leszerelési konferenciát, mely esetben a háború kitörése a legrövidebb idő kérdése.

Ha szereti egészségét, **FERMENT - ECETTEL** savanyít. Kapható mindenütt.

A bécsi rendőrfőnökségre szállították Dollfuss merénylőjének szüleit

Bécsből jelentik: A bécsi rendőrfőnökségen szombaton délelőtt megkezdtek Derfil Rudolf szüleinek kihallgatását. Ugy Günther dr., mint Derfil Rudolf édesanyja a lehatározottabban tagadják, hogy tudomásuk lett volna a fiuk szándékairól. A merénylő barátai és ismerősei közül szombaton egyébként megint letartóztattak két fiatalembert.

A józsefvárosi kerületben a szombatra virradó éjszaka és a délelőtti órákban

általános razzia volt, amelynek során több gyanús nemzeti szocialistát előállítottak a rendőrfőnökségre.

Félhivatalos jelentés szerint Dollfuss kancellár feleségével együtt néhány napos üdülőszabadságra Wolfpassingba utazott, ahonnan a jövő hét közepén tér vissza.

Varsóban tárgyalja le Titulescu és Litvinov a Fekete-tengeri blokk megalakításának kérdését

Jobboldali pártokkal folytat tárgyalásokat Averescu marsall -- Diplomáciai találkozás -- Az antiszemita diákok akciója

Bucurestiből jelentik: A politikai életben látszólagos csend uralkodik. Ugyanis a kulisszák mögött az ellenzék erősen szervezkedik. Főként a néppárti mozgolódása áll az érdeklődés homlokterében. Ma délelőtt a nyilvánosságra került, hogy Averescu marsall pártja bizalmas jellegű tárgyalásokat folytat két jobboldali párttal és hogy ezek a tárgyalások főleg a fuzióra vonatkoznak. Nem lehetetlen, hogy mire Averescu marsall a fővárosba érkezik, ezek a tárgyalások annyira előrehaladott állapotba jutnak, hogy az akciót a marsall veheti a kezébe.

A Tempo moszkvai értesítés alapján azt írja, hogy Varsóban jelentőségteljes diplomáciai találkozás lesz. Ugyanis Litvinov szovjet külügyi népbiztos abban az időpontban, amikor Titulescu külügyminiszter Varsóban tartózkodik, szintén átutazik Varsón. A Tempo értesítése szerint Litvinov Varsóban megszakítja utazását és találkozni fog Titulescuvval, valamint Beck lengyel külügyminiszterrel. A találkozás különösen nagy fontossággal bír most, amikor a fekete-tengeri államok együttműködésének és közös blokk alapítását vetették fel. Titulescu külügyminiszter hétfőn utazik el Genéből Varsóba, ahol két napig fog tartózkodni. A jövő hét vége felé érkezik a külügyminiszter Bucurestibe és innen folytatja útját Ankarába.

Itt írjuk meg, hogy a jobboldali érzelmű

egyetemi ifjuság elhatározta, hogy komoly és külsőségeiben is méltóságos mozgalmat kezdeményez abból a célból, hogy a romániai egyetemeken bevezessék a numerus clausust.

Olaszország és Franciaország megegyeztek a dunai államok ujjaépítésének kérdésében

Összehívják a dunai államok képviselőit

Genéből jelentik: Francia részről szombaton este hivatalos közlemény jelent meg, amely olasz-francia megegyezést tartalmaz a dunai államok gazdasági ujjaépítésére vonatkozólag. A közlemény szerint Germain Hartin volt francia pénzügyminiszter még szeptember 11-én emlékiratot nyújtott át az olasz kormányának, amelyben a dunai államok ujjaépítésével foglalkozott. Az olasz memorandum szeptember 30-án jelent meg s ebben ugyancsak a dunai államok ujjaépítéséről volt szó gazdasági vonatkozásban. Ezután megindultak a tárgyalások Olaszország és Franciaország között a stresi konferencia alapján. A közvetlen diplomáciai tárgyalásoknak az volt a célja, hogy kiküszöböljék azokat a nehézségeket, amelyeket egyes országok helyzete támasztott a preferenciális vámok és a kontingentálás szempontjából. A tárgyalások ered-

ménnyel jártak és az egyezségről Paul Boncour francia külügyminiszter szombaton értesítette a sajtót s hozzáfűzte, hogy nagy jelentőséget tulajdonít az egyezés létrejöttének, mert Olaszország a stresi konferencia előtt visszautasította a preferenciális vámokra vonatkozó francia kikötéseket. A szeptember 30-iki emlékiratban már hajlandónak mutatkozott az egyezmény megkötésére s ekkor megindultak ismét a tárgyalások, amelyek megegyezéshez vezettek. A dunai államokat csak akkor hívják össze, ha diplomáciai úton már tisztázták az összes kérdéseket. Az olasz részről szombat este megjelent kommuniqué kifejti, hogy a francia kormányval egyetértőleg rövidesen tisztázzák a részletek kérdéseket a dunai államok gazdasági ujjaépítése érdekében. A diplomáciai tárgyalásokat francia részről Paul Boncour bonyolítja le.

Az első áldozat

Irta: TAMÁS LAJOS.

A diák föltolta homlokáról a sapkát. Jobban akarta látni a világot, beinni szemével a júniusi nap ragyogását, az előtte kitárulkozó mező tarka színpompáját. Tegnapi kapta meg érettségi bizonyítványát és az volt az első cselekedete, hogy haza utazott falujába. Boldogságos tekintettel csókolta körül az utmenti fára szögezett Mária képet, mely alatt fogócskát játszott, mint kis gyerek. Akkor is olyan megnyugtatóan tekintett rá Mária szelid arca és ez a tekintet megóvta őt a szeretei ségektől. Ugy érezte, hogy a dolgok értéke nagyon megnövekedett az idő tovasodró áramában.

A vetésen friss reggeli szellő szántott végig. A diák leszakított egy kalászt és ahogyan gyermekkorában szokta, a félig érett magot rágicsálni kezdte. Pihenő tő volt a lelke, amelyen nagy fehér rózsák nyiltak... A szántóföldeken meggörnyedt parasztok dolgoztak és a diáknak eszébe jutott, hogy ezek már pirkadat óta itt vannak. Nagy csodálat fogta el szorgalmuk iránt és amikor kezét fogott velük, szinte azt kívánta, hogy neki is ilyen munkától feltört, kérges tenyere legyen.

Kék bluzos, fehér kötényes lány jött vele szemben. A diák szíve erősebben dobogott. Ilonka volt, az állatorvos lánya.

— Jé, Laci, maga az? Nem szép, hogy még meg sem látogatott minket.

Karján kis kosár függött, melyben virágok és gyümölcs volt.

— Tegnapi este érkeztem csak haza. Tehát fel kell menteni a súlyos vád alól, — válaszolta mosolyogva a diák. A lány szívesen fogadta a tréfát.

— Nos, vádolt ur, amit tegnap nem tehetett meg, azt pótolhatja máma. Kisérjen hazat!

— Látja Ilonka, kedvesebb dolgot nem is kívánhat tőlem. Hátra arc, indulj! — mondotta komikus komolysággal a diák önmagához intözve szavait és katonás lépéssel fordult meg, hogy a lány mellé kerülhessen.

— Milyen lovag maga? Hát én mondom, hogy a kosarat magának illik cipelni?

— Ezer bocsánat — és átvette a kosarat. — De ezért jutalom jár!

— Miféle jutalom?

— Hát egy virág ide a kabátomra.

A lány kacagva válogatott a kosárban és kivett egy buzavirágot. A fiu megállt és amíg a lány a virágot a gomblyukába tűzte, mélyen belenézett a ragyogó szemekbe. A lány nem sütötte le tekintetét, csak amikor a fiu keze feltűrt ujj, meztelen karrához ért, lökött kissé a fiu vállán és ügyes perdüléssel elugrott. A társalgásból kimaradt a tréfa.

— Rossz szinben van, Laci. Sokat tanult, ugye, az érettségi előtt?

— Ne beszéljünk most erről. Fontos, hogy megöttem van a gimnázium és hogy szabad ember vagyok. Azt hiszem, ezért az érzésért érdemes volt nyolc éven át tanulnom. Örömben csak olyan dolgokra szeretek visszaemlékezni, amik kedvesek előttem.

— Laci, hozhatott volna néhány kottát a városból. Csupa régi nótáink vannak, kívülről tudom már valamennyit.

A diák nem válaszolt. Büntudat furdalta, mert eddig mindig meglepte a lányt hazajövet valamivel. Jóvá akarta tenni hibáját.

— Elhozom az édesanyám kottáit. Ritkán játszik mostanában, akár egész nyáron magánál maradhatnak.

— Az már nem olyan... — válaszolt a lány kissé szomorúan a fiu mulasztására célozva.

Vágtató hintó került melléjük. A lovakat egyszerű parasztember hajtotta, de olyan pekesen, rártartian ült a bakon, mint aki viselkedésével is tudtára akarja adni a világnak, hogy ő a hintó gazdája. A hátsó ülés mélyébe süppedve ült az állatorvos, akinek egészséges, piros-pozsgás arcához sehogyan sem illt az orrán fényeskedő cvikker. A hintó elgördült mellettük, azután hirtelen megállt.

— Halló, gyerekek, kapaszkodjatok csak ide föl, mellém — kiabált az állatorvos hátra.

Széles mozdulattal mindkét kezét nyújtotta a diák felé.

— Szervusz öcsém. Hallottam az apádtól, hogy letetted a maturát. Hát már te is megembe-

resedtél, hiába, öregszem, öregszem, — mondta lemondó fájdalommal, de az arca nevetett hozzá...

A kocsik beérkeztek a faluba. A kis szalmatekős viskók között tiszta, egyemeletes ház sugárzott a napfényben. Az egyik fehér függönyös ház párkányán tarka virágok sorakoztak cserepekben. Ez Ilonka szobája — gondolta nagy melegséggel a diák.

— Hát gyerekek, csak szórakozzatok. Ilonka adjál valami harapnivalót és egy kis konyakot ennek a fiatal urnak — szólott tréfás hangszíval az állatorvos és eltűnt a földszinti irodahelyiségben.

Ilonka bevezette a vendéget, azután a konyhába szaladt, hogy apja meghagyását teljesítse. A diák körülnézett a szobában, amelyben minden tárgy különös melegséggel nőtt a szívéhez. Valamikor sokat hancurozott itt Ilonkával. Ilonka fias természet volt gyerekkorában és legszívesebben katonásdit játszott. A szőnyeget fölhajtották a padlóra és a fölállított ólomkatonákat kis pléhágyuból lövöldözték. Eszébe jutott, hogy az asztalon heverő képesalbum egyik szélé azért csonka, mert egyszer játék közben összeveszett Ilonkával és a köztük keletkező huza-vonát az album sínylette meg. A sarokban álló zongorát négy évvel ezelőtt kapta Ilonka születése napjára és akkor nagy lakoma volt az állatorvosék házában. A gyerekeket is borral itatták és ő mámoros bátorságában megcsókolta Ilonkát. Azóta se merete megtenni...

Nagyon izlett neki a vajaskenyér, amit Ilonka készített, de a konyakot visszautasította. Kissé félszegnek és furának érezte a helyzetet, hogy egyedül vannak és igyekezett visszaidézni a gyermekkori emlékek hangulatát.

— Emlékszik Ilonka, hogyan ujjongott, amikor az első pisztrángot fogtuk? Fölváltva tartottuk a horgot. Maga hamar kifáradt és már haza akart menni, amikor a zsineget rángatni kezdte a hal. Ketten huzzuk ki, pedig alig volt nagyobb az ujjamnál.

— Magának jobb emlékező tehetsége van Laci. Én bizony már nem tudom, hogy volt.

— Arra sem emlékszik, hogy mikor a biróék,

Elethelépett az új menetrend

Szombaton éjjel 12 órától az új menetrend szerint közlekednek a vonatok

A tulzott takarékoság elvei érvényesültek ismét a téli menetrend megállapításánál, mert nemcsak a fiúvonatokat szüntették meg, hanem különösen a nagyváradi—aradi vonalon egyes vonatpárok leállításával megromlottak a csatlakozási lehetőségek is. Az erdélyi Rapid is csak háromszor közlekedik hetenként s így a külföldi összeköttetésünk sem javult.

A vonatok érkezése és indulása tekintetében lényeges változások nincsenek, ezért csak azokat a járatokat említjük meg, amelyek szombatról vasárnapra virradólag kezdve többet nem közlekednek.

Megszűnik Várad és Arad között a mindkét helyről reggel 8 órakor induló személyvonat, amelynek következtében a postaküldemények továbbítása is minden helyről tizenkétórás késedelmet szenved. Nem fog közlekedni Temesvárról Aradra az éjjeli 12 órás vonat, ugyancsak nem jár Aradról a délelőtti 11 órás vonat. Leállították a piski—petrozsényi vonalon a Piskiről déli 2 órakor induló személyvonatot és ugyancsak annak Lupényből este 9 órakor induló ellenvonát. Nem közlekedik Szeben és Alvinc között a Szebenből déli 12 órakor és az Alvincről este 8 órakor induló vonat. Megszűnt a csatlakozás Barzovárról reggel 5 órakor Oravica felé és ugyancsak visszafelé délután 4 órakor nem indul többet Oravicáról csatlakozó vonat. Oravica és Anina között naponként csak egy vonatpár fog közlekedni. Beszüntették Oravicától kiindulólag a déli vonatot és ugyancsak az esti 7 órás ellenvonat sem indul már vasárnaptól kezdve.

A székely körvasutakon csak egyes vonalrészeket szüntettek meg járatokat, így Gyimes felé nem lesz csatlakozása a Vásárhelyről reggel 8 óra 40 perckor induló vonatnak, a Mádéfalva—Brassó közti szakaszon leállították a Csikszeredáról délután 2 órakor induló vonatot és ugyancsak nem fog közlekedni az esti 10 órás vonat Brassóból Mádéfalva felé.

Nem közlekedik Segesvár és Udvarhely között a Segesvárról este 8 órakor induló vonat és a reggeli 5 órás udvarhelyi vonat sem. Nagybánya és Szatmár között nem fog közlekedni a két déli vonat és pedig a Nagybányáról délelőtti 11 órakor és a Szatmárról déli 1 óra 40 perckor induló vonatok.

háza égett, maga éjnek idején sirva jött hozzánk és alig győztük vigasztalni az ijedelmét.

— Régi dolgok ezek, azóta sok minden történt!

A diák kedvetlenül hallgatott el. Jó ideig szótlanul ültek a szobában.

— Min gondolkodik Laci? — kérdezte a lány könyökére támaszkodó állal.

— Furcsa dolog jutott az eszembe. Mondja, csak, hány éves maga?

— Tizenhét multam.

A diák zavartan forgatta kezében a tálat, amelyen az elfogyasztott vajaskenyér morzsái voltak. Olyan csönd volt, csak az óra ketyegett a falon és egy zümmögő légy verdeste szárnyaival az ablak üvegét.

— Ilonka... bocsásson meg... ez... ez nagyon szomorú dolog... — rázta meg hirtelen kitörés a diákot. Ilonka, maga nagy lány, alig egy évvel fiatalabb nálam... mi megszüntünk játszótársak lenni...

A lány feje lehanyatlott. Derengeni kezdett benne a sejtés. Halkan mondta:

— Azért jó barátok maradhatunk...

— Azok, csak hogy engem már nem elégít ki a barátság... Én maturával a zsebemben is csak gyerekszámba megyek, soká, évek múlva lesz talán belőlem valami. Addig pedig maga...

— Mire gondol Laci?! — válaszolt ijedten a lány, de szívében ott volt az elvetett szomorúság.

A két fiatal között elszakadt valami. Szégyenkezve, kínosan ültek egymás mellett, mintha valami rossz csinyen kapták volna rajta őket.

A fiú szórakozottan lapozgatott a kották között.

A lány odaült a zongorához és ujjai szapora csárdás ütemeibe kezdtek. A vidám nótá azonban szányszegetten hullott le a hangulatnélküliségbe. — Jobb lesz, ha haza megyek — gondolta a diák.

Mikor az uccán volt, úgy érezte, hogy a szerelem volt az első áldozat, amit a szabad élet követelt tőle.

A PHILIPS 834-es készülék egy új fogalom a rádió építés terén.

A legnagyobb szelektivitás, a lehető legegyszerűbb kezelés, feltétlen zavarmentesség, — e három követelménynek kell megfeleljen az Időszerű készülék — és tökéletesen megfelel az új 834-es, amely dacára mindezeknek jutányosabb árú minden elődjénél.

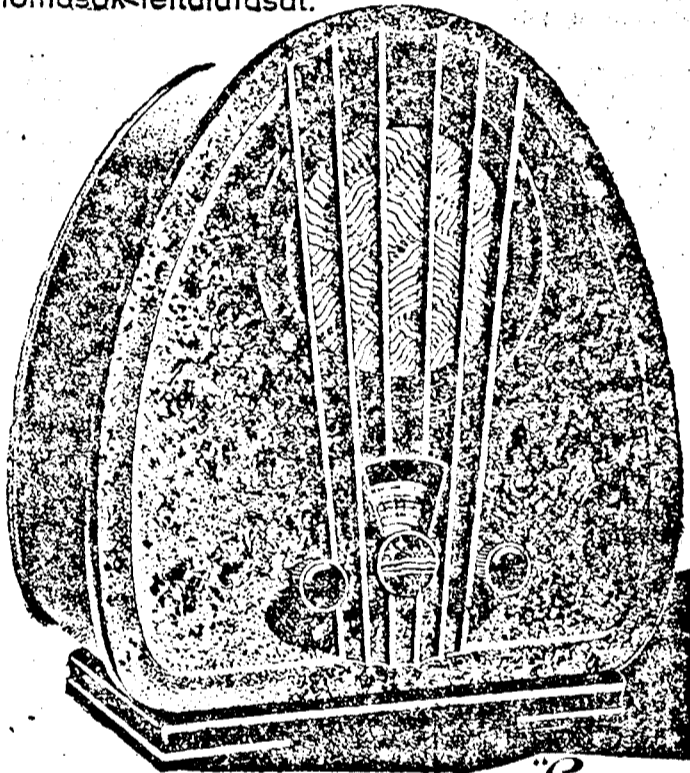
A 834-es készülék minden kívánságot teljesít.

Csodálatos szelektivitását, nagy távvevői érzékenységet és tökéletes zavarmentességét a „Super-Inductance” kapcsolási rendszernek köszönheti.

Egy teljesítőképes electrodynamikus hangszóró az erősítőcsővel kapcsolatban, mindent teljesen élethűen ad vissza, és biztosítja a vevést...

A kezelését a végletekig leegyszerűsítettük. Csak két gomb létezik: az egyik a hullámhossz beállítását és az egyik hullámhosszról a másikra való átkapcsolást, a másik pedig a hangszóró kezelését és az áramkapcsolást végzi.

A plombált precíziós-skála végeredményben megkönnyíti az állomások-feltalálását.

834 A

PHILIPS *Super-Inductance*
AZ ÚJ KAPCSOLÁSI ELJÁRÁS

Aradmegye vezetősége megtette a bünvádi feljelentést Valeanu Aurél ellen

Hatszáz ezer lej hiányt állapítottak meg -- Körözölevelet adnak ki az ellúnt tisztviselő ellen

Társasági körökben élénken kommentálják Valeanu Aurél megyei tisztviselő szökését és az azzal összefüggő eseményeket. Mint megtört a tisztviselő családja hajlandónak mutatkozott megtéríteni a megye kárát, ha eltekintenek a feljelentéstől. Erre azonban nem nyúlt mód, miután a sikkasztás hivatalból üldözendő büncselekmény. Aradmegye vezetősége a mai napon meg is tette a bünvádi feljelentést az aradi ügyészségen Valeanu Aurél ellen, felsorolta a feljelentésben a már ismert tényeket, megállapította, hogy a hiányzó összeg körülbelül 600 ezer lejre tehető és kérte az ügyészséget tegye meg a szükséges intézkedéseket a megszökött tisztviselő elfogatására.

A feljelentést az ügyészség még a mai délelőtti folyamán áttette az első számú vizsgálóbírói hivatalhoz, ahol a déli órákban hallgatták ki Lázár Ágoston dr. megyei prefektust az ügyben. Lázár dr. megismételte a feljelentésben foglaltakat, majd kijelentette, hogy az ed-

digi vizsgálat 550 ezer lejes hiányt állapított meg. A vizsgálóbíró hétfőn folytatja a kihallgatásokat és valószínűleg ugyancsak hétfőn kerül sor arra, hogy Valeanu ellen — miután ismeretlen helyen tartózkodik — körözölevelet adjanak ki.

CORSO-MOZGO mai és hétfői műsora!

ANNABELLA

TAVASZI ZAPORI

Az első nagy modern, román hangosfilm.

BADESCU, a clujli opera tenoristájával. 90 tagú kórus

A 3 órai előadás 8-12-16-20 lejes helyárakkal.

Vasárnapra jegyelővétel ajánlatos.

Vasárnap d. e. 11 órakor MATINÉ!

Két film egy műsorban:

SPORT és SZERELEM, Georg O'Brien

és NÉGY PAJTAS! Janet Gaynor, Charles Farrell

Bájos mese, tánc, humor, revü,

Jegy lej 8-15.

Uj Tutankhamen-legenda született egy titokzatos afrikai oázis körül

»Afrika szelleme ölte meg Lord és Lady Claytont« — Egy titokteljes üvegmező Afrika szívében — Magyar grófi kutató expedíciójára fogja földeritenti az ó-egyiptomi kultur-oázist

Brooklandból jelentik: Röviden hírt adunk Frobenius Leo híres Afrika-kutató új líbiai expedíciójáról, amelyen Almássy László gróf is részt vesz s amely az olasz kormány támogatásával a közeljövőben indul el Kairóból a rejtélyes Zorzura-oázis kikutatására, amelyet eddig európai embernek még nem sikerült megközelítenie. A legutolsó olasz brálomástól, Kufrától keletre kétszáz kilométernyire fekvő oázist eddig csak Sir Robert Clayton angol tudós és felesége kísérelték meg elérni. Sir Robert Clayton halála után felesége és Almássy gróf Kufra után kénytelenek voltak visszafordulni. Lady Clayton erre Londonba utazott és új repülőgépet vett. Mint ismeretes, Lady Clayton a repülőgép próbauitján pár héttel ezelőtt Brookland mellett, Angliában halálra zuzta magát.

A líbiai sivatag bennszülöttel, akik résztvevők az első expedícióban, mikor Lady Clayton halálhírére megtudták, kijelentették, hogy

„Afrika szelleme“ okozta az ő halálát is. A Zorzura-oázist titokzatos földöntúli hatalmak védik a szerintük ezek pusztították el Sir Robert Claytont is, mikor a Gilf Kebir fölötti zónában izombénelásokat kapva, a gyermekparalízis tüneteihez hasonló szimptomák között elpusztult.

A szellem tiltakozott a repülőgép-expedíció ellen is s ez okozta Lady Clayton halálát, aki haldokló férjének utolsó kívánságához képest halála után is diadalra akarta vinni a Zorzura-expedíciót. Ugyanaz a legenda ez, amely a Tutankhamen-sírok felfedezőinek, a Carter-csoportnak sorozatos balvégzetét kísérte.

Mikor Afrika régi kulturái szétestek és a harci népek vándorlásai s a szárazság megváltoztatták a régi Afrika képét, a karavánutak főbb pontjain oázisok keletkeztek, amelyek a kereskedelemnek máig is támpontul szolgálnak. A Zorzura-oázison keresztül vezetett az út a Líbiai sivatagból Szudánba. Mikor a Líbiai sivatag kietlenebb és borzalmasabb táj lett, az emberek elkerülték és egy szép napon teljesen elfeledkeztek róla.

Csak a mondák és a kairói egyetemen megtalált ősrégi feljegyzések őrizték meg nevét és beszéltek az oázis csodáiról.

Ezek az El-Azharban talált feljegyzések indították utnak a balvégzet kísérte Clayton-expedíciót is.

Lord és Lady Clayton 1932-ben, legutolsó fel-

Véres események Irorszámban

Bomba az Egyesült Irországi Párt ülés termében

Dublinból jelentik: Ma Traleeben, ahol pénteken a tömeg súlyosan inzultálta O'Duffy tábornokot, az Egyesült Irországi Párt elnökét — akit ez alkalommal véresre vertek — újabb véres események játszódtak le, jóllehet a várost katonaság szállotta meg a rend fenntartása érdekében. A köztársasági párt tagjai megtámadták a polgári gárda kaszárnyáját, amelyre egy szomszédos ház tetejéről fegyverekből, revolverekből és egy géppuskából valószínű golyózáport zúdítottak. Nagyon sok sebesülés történt. A rendőrség szombaton abban a gyűlésteremben, ahol az Egyesült Párt O'Duffy tábornok jelenlétében gyűlést akart tartani, fel nem robbant bombát talált. A helyzet igen feszült, a hangulat puskaporos.

Olcsó iskolai cipőket

„EGRA“ ezelőtt „RECLAM“

cipőáruházban Arad, Str. Metianu 9. (Forray-u.) Csakis az Orbán-cukrászdával szemben szeresheti be nagy választékban.

Gyermek iskolai erős boxcipők 175 lejtől Női trottour öszi divatcipők —

fekete és barna — 275 lejtől Férfi fél és magas prima cipők 295 lejtől

Erős duplatalpu vadászcipők, sportbakancsok. Vásárlás előtt tekintse meg kirakatainkat és választékunkat. Tisztviselőknél, nyugdíjasoknak kedvezmény. 3654

derítő utjukon átrepültek egy nagy erdős pusztaság felett.

Ezt a pontot jelölte meg a férj térképén mint a Zorzura-oázis valószínű helyét. A nagy zöld fák között, gondosan kerülve a világgal minden érintkezést, élnek itt az afrikaiak, érintetlen, évezredek őskulturájukban

Az oázis körül beláthatatlan messzeségben liuzdnak a hamadánknak nevezett szögletes sziklákból, a serrirnek nevezett gömbölyű kövekből és a takirnak nevezett repedezett agyagföldből álló pusztaságok, amelyeket csak itt-ott szakít meg egy-egy vadi, száraz folyómeder. Nem messze az oázis helyétől, a fehérek által még fel nem kutatott zónában.

Clayton egy óriási kiterjedésű üvegmezőt talált. Üvegszilánkok üvegcsillánkok mellett, a fehértől a zöldig minden színben. Ez az üvegmező valószínűleg a Föld valamelyik kis holdjának a maradványai a sivatagban.

Az oázis előtt a repülőgépből nagy sivatagi utakat figyelt meg, amelyeket fehér csontok halmái szegélyeztek. Itt valaha főútvonal vezetett a trópusi oázisba. A Clayton-párt azonban ekkor már balsiker kísérte, tüzemanyagzavar miatt vissza kellett fordulni. Nemsokára rá elpusztult a férj. Jegyzetével felesége Londonba utazott, ahol átadta azokat a Royal Geographical Societynek s próbauitára ment új expedíciós gépén. Itt érte utól a pusztaság szellemének átka.

A Zorzura-oázist a Gilf Kebiri homoktenger közelében tovább őrzi Afrika szelleme, amit most a német kutató és a magyar utazó akarnak legyőzni.

Drágul a szörme

Neuländernél még olcsó

Fischer Ellz-palota. 8129

Fantasztikus feljelentés Janovics Jenő volt színigazgató ellen

A titokzatos „Hetek társasága“ — Fekete Mihály és Ihász Aladár kapják meg a temesvári színházat

A bányai Magyar Párt ülést tartott Temesváron, amelyen az aradi Magyar Párt példájára a színház ügyét vették kezükbe a lelkes magyarpárti vezetők. A rendkívüli ülésen az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy a temesvári magyarság Fekete Mihályt és Ihász Aladárt öhajítja a színház élére, mert csak az ő igazgatásukban lát garanciát arra nézve, hogy a színház úgy anyagilag, mint erkölcsileg megállja helyét. Az elnöki tanács megbízta a helyettes polgármestert, hogy ezt a kívánságot a város állandó választmánya előtt tolmácsolja. A temesvári permanens-bizottság foglalkozott is a Magyar Párt kívánságával és rokonszenvesnek találta a megoldást, annál is inkább, mert a városvezetésnek az a véleménye, hogy a színház kérdésében a magyarság kívánalmait kell elsősorban figyelembe venni. Döntést azonban csak kedden hoznak, mert Fekete Mihály még nem csatolta kérvényéhez a szükséges miniszteri koncessziót.

Temesvár közönsége a legnagyobb örömmel vette tudomásul, hogy Fekete Mihály lesz ismét a temesvári színigazgató. Mint ismer-

tes, Fekete és Ihász Parlagi Lajos nagyváradi színigazgatóval egyeztek meg és összekapcsolják a nagyváradi—kolozsvári kerületet Temesvárral olyformán, hogy amikor Feketék operett-társulata három napot töltött Temesváron, Kolozsvárra megy s ez alatt Parlagi prózai társulata játszik Temesváron. Ennek az az előnye, hogy a temesváriaknak csak operett, míg Parlaginak csak prózai társulatot kell szervezniük.

Itt írjuk meg, hogy Janovics Jenő dr. volt kolozsvári színigazgató ellen „Hetek társasága“ aláírással névtelen feljelentést tettek a kolozsvári ügyészségen. A névtelen levélírók különböző vádakot sorakoztatnak fel Janovics dr. ellen, akit többek között bélyegcsalással, vagyonának elrejtésével és kisibolásával vádolják meg és vádat emelnek ellene bizonyos budapesti és bucaresti-i szubvenciók miatt is. A vizsgálóbíró beidézte Janovics Jenőt, aki kijelentette, hogy a névtelen levelet állítólag magyar emberek írták. A vizsgálatot azzal zárták le az ügyben, hogy a „hetek“ állításai a fantasztikumok világába tartoznak.

Műlakatosság, gépműhely, fémöntőde, autókalkatrézsek szakkerül készítése, speciális fogaskerekek marása

Ladislau ASSAEL László
Arad, Calea Radnei No. 35. (volt Radnai-ut 35. szám), 2907

Autogén hegesztés, Präcisios mérőeszközök gyártása.

ZSOLDOS tanintézet

a legjobban készült első középiskolai magánvizsgákra, érettségire. Huszonhetedik tanév. 127

Internátus: Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Szerzői est az aradi Iparos Otthonban

Művészi siker jegyében zajlott le szombaton este 9 órai kezdettel Ungár Sándor, az ismert nevelő dalköltő szerzői estje az aradi Iparos-Otthon nagytermében. Ungár Sándor sokoldalú tehetségét mutatta be ezúttal Arad közönségének. Hatásos, ötletes prólókkal nyitotta meg Ungár a hangversenyt, majd megkapó népdalokkal, tangókkal, slow-foxokkal, néhány patyogó ritmusú csárdással aratott őszinte sikert a megjelent publikum előtt. Különösen sok inveciót árulnak el „Nem mulattam nagyon régen...“, „Céltalan bolyongtam“ és „Ágyó ifjuság“ című fülbemászó, dallamos munkái. Nagy sikere volt az „Igérd meg drágám“ és „Gyere vissza gyöngyvirágom“ című daloknak is. Ungár Sándor meleg érzéseket kifejező dalai pompás előadóra találtak Szabó Gyulában, a kitűnő hangú baritonistában, aki különösen a magyar dalok interpretálásával aratott nagy sikert.

A hangverseny külön eseménye volt Csányi Mátyás karmester és zeneszerző fellépte, aki Erkel: Hunyadi László című operájának nyitányát adta elő zongorán művészi hivatottsággal és nagy rutinrozsottsággal. Csányi Mátyás két újabb szerzeményével is szerepelt a műsor kiemelkedő részében. Arany János „Itthon“ című költeményét magyaros, megkapóan szép muzsikával festette alá. Szabó Gyula művészi adta elő a megzenésített költeményt őszinte siker mellett. A műsor befejező száma „Bátky, Őrzse kézfogója“ című melodráma volt, amelynek szövegét Ungár Sándor, zenéjét pedig Csányi Mátyás szerezte. A két szerző adta elő a mély hatást kiváltó melodramát, amelynek művészi értékét az előadás erősen fokozza.

Ötven lej egy vizum hozatala ³⁶⁸³ Künstler Utazási Irodában

Bul. Reg. Maria 24. szám. — Telefon 86. szám.

Csődtömegkiárúsítás Aradon izgalmakkal, feledékeny vevőkkel és árverési hiénákkal

Hogyan folyt le ma délelőtt az egykori Münz Márton-cég csődtömegkiárúsítása? — Ostrom az üzlet ellen — A szórakozott vevők

A mai válságos idők nagyszerű korrajzát jegyezhetjük fel napjaink krónikása szombaton délelőtt az egykori Münz Márton-cég csődtömegkiárúsításán. Már fél tíz óra tájban hatalmas tömeg verődött össze a fővárosi cég lehozott redőnye előtt s izgatottan várták a kiárúsítás megnyitását. Dr. Oprean Virgil 10 órára hirdette a csődtömegkiárúsítást, azonban már jóval előbb összegyűltek az érdeklődők, árverési hiénák és a többi ismert karakterfigurái a nyilvános kiárúsítási aktusoknak...

Pontosan tíz órakor felgördült az egykor előkelő, nagy cég redőnye s megegyeszer, utólagára sürgős-forgás, élet költözött a volt Münz-cég elárúsító pultjai közé. Az üzlethelyiség előtt szorongó tömeg megrohmozta a bejáratot és egymást félrelökve, taszigálva, összenyomva, ostromszerűen nyomultak be a férfidivatüzletbe, ahol a rendes napi árak egész csekély részéért kerültek kiárúsításra a finom férfikalapok, puha bőrkeftek, gallérok, nyakkendők, sálak és egyéb férfi divatolakkok.

Hihetetlen jelenetek játszódtak le a divatcég helyiségében a délelött folyamán. A beözönlő tömeg valósággal megostromolta az üzletet, ahol a legnagyobb fejtelenség, zürzavar uralkodott a kiárúsítás órái alatt. Hatalmas lármá, veszekedések, síkoltozások hangja töltötte be a helyiséget, amelyben mint egy láthatatlan filmrendező parancsszavára egymást követték a megdöbbentő, gangsterregénybe illő jelenetek. Ezekből a szinte hihetetlen, mozaikszerű kocképekből alább mutatunk be néhányat:

Az egyik jólöltözött vásárló uniember gallért akar venni a csődtömegből. Fel is próbál egy gallért, ami nem illik a nyakára s erre fogja magát, felmászik a létrára, amelyet a polcokhoz támasztottak és idegesen turkálni kezd egy különböző számú gallérok teli dobozban.

— Ez nem nekem való! — kiáltja izgatottan s közben egy tucat gallért gyömöszöl nagy szórakozottságában a zsebébe. Hosszas válogatás után megtalálja a neki való gallért s épp olyan fürgén ereszkedik le a létráról, mint

FILM KÖZLÖNY

Dick Turpin, a nők kedvence

Vigopera bemutatója a Select-moziban.

Don Jose Mojica, a tüneményeshangú, hódító megjelenésű spanyol tenorista ezúttal teljes vigopera keretében csillogtatja nagyszerű énektudását és férfias, nemescsengésű, elragadó hangjának szárnyalását. Rossini és Mozart stílusára emlékeztető, könnyed, bájosan groteszk vigopera a Dick Turpin, amelynek nagyszerű muzsikája, cselekményének finom humora és figuráinak jellegzetessége nem tévesztheti el hatását a moziközönségre. A cselekmény középpontjában Dick Turpin, a gálans bandita áll, aki a Tom Mix és Douglas Fairbanks-figurák ügyes összetétele középkori trillióba állítva, Dick Turpin szerelemre gyullad a bájos Donna Elena iránt, aki a tartomány öregedő kormányzójának menyasszonya. Rengeteg kalandon mennek keresztül a fiatal szerelmesek és az egyes jelenetek patinás színezetét szebbnél szebb spanyol dalok adják meg, amelyeket Don Jose Mojica ad elő simogató, ezüstcsengésű, színes hangján. Az egyetlen női szerepet Mona Maris, a szépséges spanyol színésznő alakítja, míg a kormányzó szerepéből André Suegura csinál kabinetalakítást. Hatásos kórusok, duettek és tercetek adják az operá zeneanyagát. A rendezés semmi kívánni valót nem hagy hátra.

ahogy felkapaszkodott. A következő pillanatban eltűnik a tömegben és tovasodródik kint a délelötti körző járókelői között...

— Drága kisasszony, mennyiért kapom ezt a három nyakkendőt? — kérdi egy süvítő női hang, amely keresztülszeli a bábeli hangzavart.

— Három nyakkendő az hatvan lej! — válaszol az elárúsító, majd megdöbbenve kiált a távozó hölgy után: — *De kérem, az nem három nyakkendő, az legalább tizenkettő!*

Magas férfi furja keresztül magát a tömegben és kalapot vásárol. Puha kalapját a zsebébe gyűri és fejére illeszt egy kemény kalapot, majd odalép a botokat tartó állványhoz, kiválaszt egy elegáns sétabotot és nyugodtan kísértél az üzletből. A nagy tolongásban elfelejtett fizetni...

— Mennyibe kerül ez a hat zsebkendő? — kérdi egy hölgy, aki a zsebkendő dobozából hosszú válogatás után kikeresett magának legalább két tucatot. A zürzavartól, lármától teljesen kábult elárúsító gépszerűen rávágja az összeget. A hölgy kifizeti hat zsebkendő árát és fürgén eltávozik a két tucattal...

Más. Megjelenik a ismert árverési hiéna és kiválaszt néhány inget, gallért, meg nyakkendőt az általánosan elfogadott „Ouisis tana” jelszó alatt. Az elárúsító kisasszony összeszá-

Szelvény 5 százalékos pénztári kedvezményre

WEISZ SÁNDOR

divatruház, a Segesvári selyemgyár töleraká-
tához, Str. Bratianu, Minorita-palota, 8722

Csak fizetés alkalmával kell felmutatni!

A Zsilvölgyéből is többen jelentkeztek az október 20-án induló sportvonatra

Román-magyar válogatott jellege lesz az október 21-én tartandó mérkőzésnek — Október 10-ig lehet jelentkezni a sportvonatra

Nemcsak Aradon, hanem a megyében, de Hunyadmegyében és a Zsilvölgyében is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg az október 20-ikán induló sportvonat iránt, ami természetesen is, ha számításba vesszük azokat a rendkívüli sporteseményeket, amelyek október 20-ika és 26-ika között játszódnak le Budapesten. Október 21-ikén a NAC—Ripensia kombinált mérkőzik meg az Ujpest—Hungária kombinálttal. A mérkőzésben résztvevő csapatok olyan jelleget adnak ennek a mérkőzésnek, mintha román-magyar válogatott mérné össze erejét, miután a szereplő játékosok hírességei a középeurópai futballvilágnak. Másnap az olasz-magyar válogatott mérkőzés lesz.

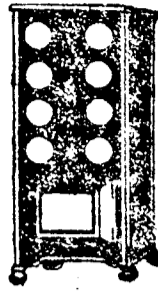
Hölgyeim!

a bunda saison közeledik, — Bundák divatszín-
ekre való festését, régi szőrmék felírásitását
vállaljuk, vörös rókából ezüst és kékrókat ké-
szítünk, szakképzett vagyésműnők vezetésével

„STAR” Első román
prémfestőde

Maurovitz Imre,
Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.), 14. 8651

FATÜZELÉS

terén vezet a közkedvelt
„ZEPHIR” Folytonégo
kályha

10 kg. fával fűt egy 24 órán
normál szobát 24 át

Szántó Dezső és Fia
redőny- és kályha-
gyár Oradea. 280

Kérjen díjtalanul képet árjegyzékkel!

mitja, hogy mennyibe kerül a kiválasztott holmi csődtömegára:

— Négy százötven lej! — mondja, mire a pulton felhalmozott holmikra hirtelen barna férfikéz nehezedik:

— Ötszázat adok érte! — mondja az árverési hiéna gyorsan felbukkant versenytársa. A megdöbbent férfi dühösen kiált rá:

— Ötszázötven!

Ujabb ordítás a válasz:

— Hatszáz!

— Hatszázötven! — és így tovább. Kedélyesen hangoskodó tónusban megy a licitálás, mintha mindketten földszüketek volnának. Végül az első számú árverési hiéna előkap zsebéből — pardon, nem revolvert, mint ahogy a hallgatóság és nézőközönség várta, hanem 750 lejt, villámgyors mozdulattal leteszi a pult-ra és felkapva a kiválasztott holmikát, mint a kámfor eltűnik az üzletből.

Egy óra leforgása alatt hihetetlenül nagyarányu forgamat bonyolított le a csődtömegkiárúsítás az egykori előkelő Münz Márton-cég helyiségében... A forgalom óriási volt, azonban a bevétel annál kisebb. Nem csoda, hiszen a nagy tolongásban a pultokhoz közeljutni nem tudók ordítózásában és az egész nagy bábeli zürzavarban a szerencsés vásárlók legnagyobb része elfelejtette kiegyenlíteni számláját... Így történt, hogy mikor dr. Oprean Virgil csődtömeggondnok előkerült, szigorúan ellenőrizte mindazokat, akiket az üzletben talált. A feledékeny vásárlóknak azonban akkor már bottal üthette a nyomát... Csődtömegkiárúsítás Aradon 1933-ban...

Coty elcsapták

Nem szólhat többé bele a „Figaro” irányításába

Párisból jelentik: A „Figaro” igazgató-tanácsa ma elcsapta a vállalat eddigi vezetőjét, Coty-t, az ismert parfümgyárost és a jövőben a lap irányítását maga a bizottság végzi. A parfümkirály elcsapása szabálytalanságok fölfedezése miatt történt.

Elveszítette vagyonának nagyrészét József főherceg egykori jogtanácsosa

a kisjenői főhercegi házak körül megindult perben

Momák Döme dr.-t felelőssé tette a bíróság a házak vételáráért — A Legfelsőbb Semmitőszék érdekes döntése — Vagyonának négyötöd részét engedí át az ügyvéd a perlőknek

Esztendőök hosszú sora óta folyik a harc és pereskedés József főherceg volt kisjenői ingatlanai körül. A kétségtelenül érdekes ügy most olyan stádiumba jutott, amely valószínűvé teszi, hogy néhány nap múlva véglegesen befejezést nyer a bonyodalmas ügy, amely már minden bírósági fórumot foglalkoztatott és amelyben nemrégiben hozott utolsó fokon döntést a legfelsőbb semmitőszék. A döntés értelmében József főherceg volt aradi jogtanácsosa, akit anyagilag felelőssé tettek a rossz véget ért üzletért, elveszti vagyonának legnagyobb részét. A rendkívül érdekes eset előzményei és részletei a következők:

Tizenkét esztendővel ezelőtt, 1921-ben, miután a földkisajátítások már végbementek, dr. Momák Döme aradi ügyvéd, József főherceg itteni uradalmának vezetője és jogtanácsosa a főherceg megbízásából eladta a kisjenői uradalom tulajdonát képező házakat Mann Géza, Ungurean Péter, Ispravnic György, Fon Sándor, Nicoara György, Kocsin János és Löwinger Péter kisjenői lakosoknak. Az adásvételi szerződés szabályszerűen létrejött, a házak vételárát kifizették, a telekkönyvben új tulajdonosuk nevére írták és ezzel az ügy befejezést is nyert. Az új tulajdonosok beköltöztek házukba, míg dr. Momák Döme a vételárát továbbította József főhercegnek.

Harc a bíróság előtt

Körülbelül két év múltán az állam a békeszerződések értelmében elkobzottaknak minősítette József főherceg összes ingatlanait, többek között a kisjenői házakat is. Megsemmisítették a telekkönyvi átírást és az állam elárvereztette mind a hét ingatlant, amelyet a volt tulajdonosok vettek újra meg s így kétszeresen fizették meg a házakat. A vásárlók azonban Momák dr.-tól követelték vissza a József főherceg részére kifizetett vételárakat, az ügyvéd azonban közölte, hogy nem áll módjában ezt a követelést teljesíteni, miután a pénzt már átutalta József főhercegnek. Perre került a sor és a háztulajdonosok dr. Momák Döme ügyvédet vonták perbe, azzal az indoklással, hogy egyetemlegesen felelős József főherceggel a pénzekért. József főhercegen viszont — miután külföldi állampolgár — az összeget behajtani nem lehet és ezért perelték az ügyvédet. Mann Géza 318.750 lejre, Ungurean Péter 244.500 lejre, Ispravnic György 103.100 lejre, Fon Sándor 131.750 lejre, Nicoara György 390.500 lejre, Löwinger Péter 404.000 lejre és Kocsin János 497.000 lejre perelte Momák Döme dr.-t.

Az aradi törvényszék egyesítette a kétmillió lejt kitevő követeléseket és a hét háztulajdonosnak összesen 800 ezer lejt ítelt meg. Az ügyvéd fellebbezése folytán az ügy a temesvári tábla elé került, amely az elhangzott tanuvallomásokból azt a következtetést szűrte le, hogy Momák Döme dr. kezességet vállalt József főherceggel együtt arranézve, hogy a vásárlásból kifolyólag semmiféle kár a vevők-re nem hárul. Ezzel szemben — mondja a táblai ítélet — 1924-ben elkobozták a főherceg

PAPLANT SZENTGYÖRGYINÉL vegyen!

Mert paplanvásárlásnál fontos a jó minőség és a készítési módszer. — Ez pedig SZENTGYÖRGYINÉL garantálva van. — Brocat, cashmir, satinpaplanját, — pehely, gyapju vagy vattával töltve — modern mintázatban — most rendelje meg! 3758

MIÉRT?

maga részéről nem találja a követelést jogosnak.

A főhercegi uradalom, illetve József főherceg álláspontja azonban nem segített dr. Momák Dömén, akinek a legfelsőbb semmitőszék ítélete nyomán a maga vagyonából kell kiizetnie a másfél millió lejt.

Amikor az ügyvéd látta, hogy a budapesti megbeszélések nem vezetnek eredményre, egyezkedési tárgyalásokat kezdett dr. Ispravnic Sever ügyvéddel, a perlők jogi képviselőjével. Az egyezkedési tárgyalások még nem fejeződtek be, valószínűleg azonban néhány napon belül konkrét eredményre vezetnek. Momák Döme dr. elhatározta, hogy élni fog a törvényben megengedett „vagyonátengedési” joggal.

Eszerint jogában áll egész vagyonának négyötöd részét átadni és csak egyötödét megtartani a maga, valamint családja megélhetésének biztosítására. A másfél millió lejt mindenképpen fedezet van, miután Momák dr. háromszáz holdas, teljesen felszerelt birtokkal rendelkezik Sepros község közelében.

Ha ennek négyötödét átengedi, úgy 240 hold jut a perlőknek, míg Momák dr.-nak és családjának a birtokból mindössze hatvan hold marad meg.

Akármiilyen befejezést is nyernek az egyezkedési tárgyalások, József főherceg egykori jogtanácsosa majdnem egész vagyonát elvesztette a kisjenői házeladásokon. Az a pár hold föld, ami megmarad az ügy befejezésével, csupán roncsa lesz a szép seprősi birtoknak, amelyet hosszú évtizedeken át szorgalmas munkával szerzett és amelyet most egy csapásra elvitt az éveken át tartó nagy per...

MAROSI RUDOLF.

Bulgária miniszterelnöke keresztülutazott Aradon és nyilatkozott országának külpolitikájáról

Érdekes külpolitikai egyéniség utazott keresztül az aradi pályaudvaron Temesváron át Szófia felé. Egy hatalmas termetű, őszhajú, komoly, ősz bajuszt viselő, barnára-sült arcú idős uriember, aki mosolyogva, kedves közvetlenséggel fogadja az újságírókat: Nicolae Musanoff, Bulgária miniszterelnöke. A bulgár kormányelnök Budapesten és Löksházán át érkezett az aradi pályaudvarra, a bulgár sajtófőnök kíséretében, aki lehetővé tette, hogy Musanoffot megszólaltassuk.

Az első kérdés természetesen Bulgária külpolitikai orientációjára vonatkozik. Musanoff a következő érdekes kijelentéseket tette: — Romániához való viszonyunk ma jobb, mint valaha. Ugyancsak kielégítő a szomszédsági politika összeköttetésünk Jugoszláviával, Törökországgal és Görögországgal.

— Minden híresztelés ellenére — folytatta Musanoff miniszterelnök — kijelenthetem, hogy Bulgária sehová sem csatlakozik azok között a kombinációk között, amelyeket a legutóbbi bolgár-román-jugoszláv királytalálkozások vetettek fel. Bulgária erre az időt még nem tartja elérkezettnek. Egyelőre sem a kisantant, sem a görög-török-orientációról nem lehet szó. A bulgár kormány és a nép fő-törekevése az, hogy szomszédaival a béke szellemében működhessen együtt. A szegénység Bulgáriában is nagy és jól tudjuk, hogy mirajtunk csak a nemzetközi megértés segíthet.

Musanoff miniszterelnök pár perc múlva tovább utazott Temesváron át hazája felé, ahol Szófiában ünnepléses fogadtatást készítettek elő számára.

birtokait a békeszerződés ama pontja alapján, amely az utódállamoknak biztosítja a volt osztrák-magyar monarchia uralkodóháza tagjainak magánjait. Elutasította a tábla Momák dr. ama előterjesztését, hogy hallgassanak ki tanukat arranézve, hogy az eladásokat nem ő maga vitte véghez és a szerződéseket meghatalmazás alapján írta alá. Momák dr. tagadta, hogy kezességet vállalt volna és kijelentette, hogy erről nem volt szó, miután senkisémet számíthatott a birtokok elkobzására. A tábla ezt az érvelést sem vette figyelembe, hanem elutasította a fellebbezést és megerősítette az aradi törvényszék ítéletét.

Momák Döme dr. felfolyamodással élt a legfelsőbb semmitőszékhez, amely nemrégiben hozta meg végső fokon döntését. A legfelsőbb bírói fórum előtt maga Momák dr. jelent meg érdekei védelmében és újólá kihangsúlyozta, hogy az egész ügyletnél csupán József főherceg megbízottjaként jelent meg és semmiféle kezességet nem vállalt senkivel szemben.

A semmitőszék véglegesen elutasította József főherceg volt jogtanácsosának érvelését és teljes egészében megítélte az ingatlanok vevőinek követelését.

A legfelsőbb semmitőszék bebizonyítottan vette az ügyvéd kezességét a tanuk vallomásából, amely szerint Momák dr. kijelentette nekik a házak eladásakor:

— Személyemmel, becsületemmel és vagyonommal garantálom az eladást.

Az ügyvéd erranézve kijelentette, hogy ez nem az esetleges elkobzásra vonatkozott. A vevők azért aggódalmaskodtak, hátha József főherceg meggondolja magát és visszalép az ügylettől. Nekj akkor már zsebében volt a főherceg meghatalmazása és ezért garantálhatta nyugodtan az eladást. Az állam által történő elkobzásra senkisémet gondolt és senkisémet számíthatott. A semmitőszék azonban ezt a védekezést sem fogadta el. A bíróság megállapította az ügyvéd egyetemleges felelősségét József főherceggel. Momák dr. végül azzal érvelt a legfelsőbb bíróság előtt, hogy József főherceg a hágai meggyezés értelmében kártalanítást kap elvett ingatlanaiért a román államtól és így a perlőknek módjukban fog állani behajtani, illetve lefoglalni a maguk követelését. A bíróság ezzel szemben leszögezte, hogy a hágai döntés értelmében járó kártalanítást a perlők nem foglalhatták le. Mindezek alapján a semmitőszék megítélte a követelést.

József főherceg álláspontja

A hosszú pereskedés alatt a megítelt 800 ezer lejből másfél millió lejt lett. Momák Döme dr. a legfelsőbb semmitőszék ítélete után érintkezést keresett Budapesten József főherceg uradalmainak igazgatóságával, valamint a főherceg jogtanácsosával, azonban érdeklődésére azt a választ kapta, hogy

József főherceg semmiképpen nem hajlandó kiizetni a bíróság által megállapított összeget, azzal az indoklással, hogy a

H I R E K

A rablók királynője

Bármennyi hír is jelenik meg arról, hogy a franciáknak sikerült pacifikálni az afrikai területeket, még mindig kemény harcokat kell folytatni a lázadó nomád arab törzsekkel, amelyeknek fő jövedelmi forrása a rablás és rablóhadjárataikban nem tulságosan tisztelik a francia trikólórt.

De nemcsak a franciáknak, hanem az angoloknak is kemény küzdelmeik vannak a területükön élő nomád néptörzsekkel. Csak nemrégiben kellett bombavető léghajókat hadbaállítani az elégedetlenkedő törzsekkel szemben.

A léghajó lassanként a sivatagi rendőrség harci eszközévé válik. A karavánutak fölött léghajós járőrök jelennek meg és ez az oka annak, hogy az utóbbi időben csökkent a rablásoknak a száma. Ennek ellenére az angol rendőrség megállapította, hogy Arabia angol uralom alatt álló partvidékein nap-nap után újabb rablótámadások történnek. Nemcsak magános karavánokat, hanem apróbb falvakat is megtámadtak a beduinok, akik a legmodernebb fegyverekkel voltak felszerelve. Revolverek és kis, hordozható gépfegyverek is voltak a rablók birtokában, úgy hogy elsősorban az iránt indult meg a nyomozás, hogy ki látta el pénzzel ezeket a rabló beduin törzseket, hogy ilyen modern fegyvereket szerezhetek be. Feltűnő volt az is, hogy egy-egy rablótámadás után a rablók olyan gyorsan eltűntek, hogy még repülőgépekkel sem lehetett nyomukba jutni. Egy rendőrségi repülőgépnél mégis sikerült a Szinai-félsziget közelében a rablók rejtekhelyét megtalálni, ezek azonban gépfegyverrel lőttek a repülőgépre, úgy hogy kényszerleszállást kényszerült végezni. A pilóták megállapították, hogy a rablók nem tevé- vagy lóháton közlekednek a sivatagban, hanem autó áll rendelkezésükre. A másik szenzáció az a megállapítás volt, hogy a rablóbanda főnöke egy nő. Ez az első eset, hogy a sivatag büszke beduinjai engedelmessé válnak egy asszonynak. A rablóbanda főnöknőjének az apja törzsfőnök volt, aki fiugyermek hátrahagyása nélkül halt meg és a leánya, Mirjam vette át a törzs feletti uralmat. Egy kézítása során az angolok megállapították azt is, hogy a főnök az első sorban küzd, a törzsfőnök jelvényét viseli és hogy parancsainak a férfiak vakon engedelmeskednek. Az elfogott beduinok valóságos ódákat zengtek Mirjam szépségéről és bátorságáról. A félsziget rendőrsége most nagyszámú katonaságot küldött ki, amelynek az a feladata, hogy a szép Mirjamot, aki egész bizonyosan hősi époszok hősnője lesz, elfogják.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Délnyugati légáramlással hőemelkedés és nyugat felől felhősödés várható. Talajmenti fagy éjjel már csak a keleti részekben lehetséges.

B Á R S O N Y

— **Sándor jugoszláv király a „Balkan Locarno” ügyében tárgyal.** Athénből jelentik: Sándor jugoszláv király Korfu-szigetén történt látogatása alkalmával megkoszorúztatta a szerb hősi halottak sírját. Sándor király tárgyalta Maximos görög külügyminiszterrel és Condillys hadügyminiszterrel. Állítólag az uralkodó a „Balkan Locarno” kérdésről tárgyalta a görög politikusokkal.

— **Aradon elkobozták Bus-Fekete László egyik regényét.** Feltűnést keltő rendelet érkezett ma Aradra. A rendelet arra kéri a rendőri hatóságokat, hogy Bus-Fekete László „Eladó fiúk” című könyvét kobozzák el. A rendelet ideérkezése óta már valamennyi könyvkereskedés kirakatából bekerült Bus-Fekete legújabb könyve. Érdekes, hogy közvetlenül romániai megjelenése után, már egyszer betiltották a könyvet, de azután megmásmintották ezt a rendelkezést és mindenütt árusíthatták az „Eladó fiúk”-at.

Francia, német oktatás,

társalgás, correpetálás. Nagyon mérsékelt tandíj.

Strada Unirei 1. szám, földszint.

— **Az aradi ügyvédtársadalom nagy ünnepekre készül.** Arad ügyvédjéi ünnepélyes keretektől akarnak búcsút venni a nyugalomba vonult Hargot György törvényszéki főelnöktől, aki működése során általános becsülést és tiszteletet vívott ki magának. Moldovan Silvius, az ügyvédi kamara dékánja levélben értesítette erről a távollevő főelnököt, aki ma válaszolt. Hargot György közli, hogy október végén Aradra jön, azonban kerülni akar minden ünnepelést. Kéri a kamara dékánját, tolmácsolja az aradi ügyvédi karnak szeretetét és határtalan becsülését. Megállapítja, hogy tizenkét évi aradi működése során úgy a hivatalban, mint a társadalmi életben számos baráttra tett szert, akikre szívének teljes melegével gondol.

— **Súlyos szerencsétlenség az angol királyi palotánál.** Londonból jelentik: A Buckingham-palotánál a szokásos őrségváltáskor egy autó, melynek kormány szerkezete valószínűleg felmondta a szolgálatot, a parádét néző tömegbe rohant. A karambolnak két halott, öt súlyos és husz könnyebb sebesült áldozata van. V. György király, amikor a szerencsétlenségről értesült, szolgálatteljesítését azonnal a helyszínre küldte, hogy érdeklődjék a baleset áldozatainak horgyléte felől. Jól lehet, a gépkocsi néhány katonát is elgázolt, az őrségváltás parádéja egyetlen percre sem szakadt meg és a zene mindvégig tovább játszott.

Oroszországban kengurut

és emu tenyésztének

Moszkvából jelentik: Az oroszországi Ahin-ség egyik következménye, hogy minden hető vad kihalóban van. A szovjethatóságok most Ausztráliából hoztatnak vadat, hogy kenzuru- és emu-farmokat alapítsanak Délországban. Az első transzport már a napokban megérkezik Ausztráliából. Utána következik az emu-küldemény. Az emu két méter magas, struccszerű madár, húsát állítólag élvezhető és tojása igen tápláló és izletes. Miután Szovjetország területén sikerült kiirtani minden kulturát, a természetbe került a sör és a vadban egykor olyan gazdag birodalom állatvilága is kipusztult. Nem valószínű, hogy a kenguru és az emu meghonosodik Oroszországban. A természetben nincsen ugrás és főkép nincsenek rossz tréfák, zsarnoki szeszélyek.

— **Házasság.** Ifj. Panek Sándor és Földvári Nagy Nusika, ma, vasárnap este fél 6 órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában.

Menyasszonyi kelengyék, paplan-különlegességek RUTTKAY & BOTYE

speciális fehérnemű üzletben. 372

— **Gyilkosság — fegyvervásárlás közben.** Tecuciből jelentik: Hans Seidmann fegyverüzletébe ma délelőtt beállított egy ismeretlen ilatalember, azzal, hogy revolvert akar magának kivásárolni. Több revolvert próbálgatott, közben az egyik elszűlt a kezében és a golyó a homlokán találta a fegyverkereskedőt. A lövés zajára támadt zürzavarban az ismeretlen fiatalember nyomtalanul eltűnt. Ebből a rendőrség arra következtet, hogy szándékos gyilkosság történt és ezért az eltűnt ismeretlen kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított.

SZVETTEREK

— **Bomba a vasuti sineken.** Belgrádból jelentik: A mára virradó éjszaka Zágráb és Steinbrücken között ismét bombát helyeztek el a sineken. A bombát Vapresicnél, Zágrábtól 12 kilométernyire nyugatra helyezték el és egy tehervonat alatt robbant fel. A bomba csak könnyebben rongálta meg a mozdonyt és a pályatestet. Emberéletben nem esett kár.

— **Öngyilkosságot követett el egy ismert lapista képviselő fiúve.** Bucarestből jelentik: Jassiban feltűnést keltő öngyilkosság történt. Lecu Scarlat, ismert iassi-i ügyvéd mellbelőtte magát. Az orvosi jelentés szerint állapota reménytelen. Hátrahagyott levelében közölte, hogy tettét családi viszály miatt követte el. Az öngyilkos ügyvéd öccse Leon lapista képviselőnek.

— **Lázadás a fegyházban.** Buenos Ayresből jelentik: A buenos-ayresi fegyházban, amikor ebédidőre harangoztak, a fegyencek mintegy jeladást kapva, hirtelen rávetették magukat őreikre, letépték, lefegyverezték őket és ki akartak szabadulni. Vad lövöldözést támadt, a kapitánál állók segítséget hívtak és csakhamar katonaság érkezett, amely sortűzet adott le a fegyencekre, könnyfakasztó gázzal és szuronyrohammal szorította vissza őket. A formális harcban három fegyenc meghalt, valamennyien megsebesültek.

— **Botrányos veredés látszódtott le ma délután a Boros Béni-téren.** A Hartmann-testvérek ócskavaskereskedése előtt. A kereskedés előtt állott egy volt magántisztviselő, aki az uton megpillantotta egy régi adósát. Utána szökött és kérte tőle a több, mint egy éve fennálló tartozását, mire az adós fizetés helyett szitkozódni kezdett. A magántisztviselő persze megsokalta a hangos szitkozódást és el akarta távolítani a temperamentumos fiatal embert, mire az felemelte sétatálcáját és a magántisztviselő fejére sújtott. Az ütés nyomán pillanatok alatt vér borította be a tisztviselő fejét, míg adósának botja darabokra törött. A magántisztviselő nem hagyta annyiban a dolgot, hanem rátámadt adósára és addig ütötte, amíg a közelben tartózkodók ki nem szedték kezei közül. A magántisztviselőt barátai orvoshoz vitték, aki bekötötte a betört fejet, míg adósát, aki alaposan össze volt verte, kocsin szállították el a helyszínről.

— **Ischlásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorral véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít.** Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és végbél-bajoknál is kifejt.

— **Varsó legnagyobb lapja: az „Express Pogany” ezt írja PATAKY VERONIKÁRÓL:** Holló-fekete haj, intelligens, szép arc, szoborszerű test, kifejező kezek, ez Patak Veronika, a táncosnő, a táncvilágban ujjban feltűnt fiatal igéret. Műsorának legszebb része a „Katasztrófák” c. ciklus. Ennek keretében láttuk az „Árviz”, „Vasuti katasztrófa” c. táncokat. Mindkettő a táncosnő való kifejezés eddig el sem képzelt lehetősége. Patak Veronika ötletei, temperamentuma, humora, sokoldalúsága a közönséget viharos tetszésnyilvánításokra ragadta.

NEM

kérdem, ki vagy
kérdem, hol vagy
kérdem, hová mégy,

sorsjegyet csak az **ILIESCU**-
bankban végy.

Felhívjuk b. vevőink figyelmét, hogy régi sorsjegyüket október 15-ig fenutartjuk részükre.

— **Az ILIESCU Bankház Aradi főelárusítója által eladott sorsjegyek közül október 2—6. napokon az alábbiak nyertek:** Lej 15.000: No. 15756. Lej 12.000: No. 57959. Lej 10.000: No. 40232. Lej 8.000: No. 56916. Lej 7.000: 755, 15462, 22729, 27271, 31686, 34042, 40422, 43374, 57810, 77434. Lej 5.500: No. 593, 664, 791, 966, 973, 975, 10980, 10991, 11251, 11261, 15419, 15437, 15459, 15622, 15632, 15643, 15662, 15717, 15720, 15736, 15746, 15767, 16329, 16370, 16385, 20124, 20130, 20140, 20144, 20451, 20475, 20480, 20482, 20484, 20497, 21824, 21850, 21874, 27887, 21890, 21891, 21898, 21922, 22727, 22819, 22825, 24266, 25123, 25131, 25140, 27207, 27219, 27275, 28060, 28066, 28077, 31609, 31628, 31644, 31655, 34013, 34028, 34045, 40210, 40224, 40225, 40407, 40468, 43043, 43097, 43329, 43366, 48853, 48859, 48861, 48876, 48882, 49528, 49545, 49569, 54342, 54351, 55085, 55451, 55471, 55490, 56289, 56818, 56819, 56923, 56932, 56937, 56944, 56955, 56958, 56959, 56980, 56983, 56993, 57805, 57886, 57921, 57924, 57952, 57975, 61018, 61024, 61038, 61044, 61065, 61072, 61099, 62037, 72932, 72979, 72990. Mely nyereményeket a Bankház azonnal kifizetett. Az eddigi nyereményünk eredménye Lej 4.751.000.

PIATA AVRAMIANCU NO. 18.
LEG JOBB — LEGOLCSÓBB.

— Finn író kapja az idei Nobel-díjat. Stockholm-ból jelentik: Az idei Nobel-díjat állítólag egy finn író kapja. Egyelőre még azon gondolkozik a bizottság, hogy egy hírneves finn írónak, vagy egy ugyancsak finn költőnek adja-e a díjat. Az utóbbi nem finn, hanem svéd nyelven írja műveit.

— Újabb szerencsétlenség a craioval hadgyakorlatokon. Craiovából jelentik: A Craiovában folyó királyi manőveren ma ismét szerencsétlenség történt. A gyakorlaton az egyik káplár véletlenül kézigránát dobott a vezérkar felé. L a z a r e s c u tábornok, vezérkari főnök megsebesült. A tábornok sebesülése azonban könnyű, amennyiben egyik újját sebesítette meg a kézigránát.

Embersorsok, tragédiák, komédiák
tánccal elbeszélve

Pataky Veronika

táncestélyének

ragyogó műsorán
október 14-én a színházban.

— Letartóztattak egy bucaresti-i gyárost uzsorakamat szedése miatt. Bucarestből jelentik: A fővárosi ügyészség első ízben foglalkozott a kamat-uzsora törvény elleni büntetéssel. Ma letartóztattak egy Riesenbergr Armand nevű gyárost, akit egyik adósa jelentett fel. Az ügyészség megállapította, hogy a gyáros, adósa kényszerhelyzetének kihasználásával, 30 százalékos uzsorakamatot szedett. Az ügyészség az ügy kapcsán elhatározta, hogy írtóhadjáratot indít az uzsorások ellen és a hasonló bűnesetek kinyomozására hivatalból tesz intézkedéseket.

Palesztinai vice

A palesztinai villamoson a következő felírások vannak kiliiggesztve:

— Eppen a kocsivezetővel kell magának beszélni?

— Ugorjon csak le menetközben, ahogy majd utána kinéz, az a magúé lesz.

— Passiójáték Ségában. Hatásos passiójátékot rendez a Szociális Misszió Társulat ségai csoportja vasárnap, 8-ikán délután 7 órai kezdettel, a ségai Benoid-gyárral szemben lévő dr. Posgay-féle ház helyiségeiben. Az előadást a ségai templom javára rendezik és a nemes cél érdekében, minden kultúrembernek kötelessége az előadáson részt venni. Belépődíj nincs, csak a jelvény megváltása kötelező. (Gyermekeknek 5, felnőtteknek 10 lej.)

— Epe- és májbetegségeknél, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.

— Ötven millió lej adóhátralékot törölnek Aradon. Az aradi behajtási pénzügyigazgatóság értesítette a temesvári kerületi igazgatóságot, hogy hozzávetőleges számítással, ötven millió lej behajthatatlan adóhátralék van Aradon, amelyet az új állami könyvviteli törvény 25. szakasza alapján törölni kell. Ez a nagy összegű adóhátralék az 1925—1931. évek alatt amiótt keletkezett, mert sokan meghaltak, elszegényedtek, vagy ismeretlen helyre költöztek, tehát rajtuk nem hajtható be az adó. Lupopol temesvári alinspektor ez ügyben szombaton Aradra érkezett és késő délutánig a második kerületben átvizsgálta a fenti évekből származó adóhátralékok kimutatásait, amelyeknek összege jelentékeny, mert az a legnagyobb kerület és a legtöbb szegény ember ott lakik. A felügyelő a többi kerületekben hétfőn folytatja a könyvek átvizsgálását és előreláthatóan megállapítja a leírásra kerülő ötven millió lej hátralékot.

— Ma van a Lisleux-i kis Szent Teréz csodatételének előadása a Minorita Kulturházban. Délutáni előadás kezdete 4-kor, esti előadás fél 9 órakor. Belépődíj nincs, az emléklap megváltása kötelező. Emléklapok délelőtt 10 órától kezdve válthatók a Minorita Kulturház pénztáránál.

Bukarest központjában

október végén megnyíló

884

Nagyáruház néhány osztálya

komoly kereskedőnek, vagy gyárosnak **kiadó.** Ajánlatokat „Százalékos alapon” jellegre

Scala ügynökség, Bucuresti, Bv. Elisabeta 15. továbbit.

A legújabb németországi csodabogár: theologiai rohamosztag

Drezdából jelentik: Az Evangélikus Nemzeti Zsinat elhatározta az első német theologiai rohamosztag megszervezését. A fiatal papnövényedékek szürke egyenruhát kapnak és karszallagot viselnek, amelyen a kereszt mellett a kampóskereszt is rajta lesz, jeléül annak, hogy a nemzeti szocialista eszme egybeolvadt az evangélikus vallás szellemével. Az új rohamosztagot S. A. tisztek képzik majd ki és vezényletük is ezek a tisztek látják majd el. Remélik, hogy a drezdai példa egész Németországban követésre talál.

Hegedűk, hangszerek a CULTURA könyvkereskedésben.

— Purgly László, az új evangélikus egyházkerületi felügyelő beiktatásának ünnepe. A romániai zsinatpresbiteri ág. ev. egyház, — mint arról részletesen beszámoltunk — csütörtökön, 12-én, ünnepélyes keretek között iktatja be jószáshelyi Purgly Lászlót az egyházkerület felügyelői tisztségébe. Délelőtt 9 órakor az ünnepi közgyűlés keretében, a minisztérium kiküldöttjének üdvözlése után, Purgly László leteszi Ianciu Moise kultuszminiszteri vezérfelügyelő kezébe az esküt, majd 10 órakor a lutheránus templomban istentisztelet keretében, Frint Lajos szuperintendens iktatja be hivatalába az új egyházkerületi felügyelőt. Ezután Purgly László megtartja székfoglalóját és elmondja székfoglaló beszédét. Déli 12 órakor a püspöki irodában fogadja az új felügyelő az üdvözléseket, majd déli 1 órakor társasbédre gyűlnek össze a felügyelő barátai és tisztelői a Dacia kávéház különtermében. Este 7 órakor a lutheránus templomban vallásos zene-est lesz, amelyen az aradi zenekedvelők ifjusági kamarazene együttese, Scherhag Ernő vezetésével, Berkout I. Suiteját adja elő, míg Fiedler Klára Popper Andanteját, Tolnai Béla orgonaművész Bach I. S. Toccata és Fuga D-mollját. Előadást tart Nikodémusz Károly brassói főesperes és Járosi Andor lelkész. Másnap, 13-ikán reggel 9 órakor az egyházkerületi gyűlés fejezi be az ünnepeket.

— Goldschmidt Banknál vásárolt sorsjegyek utolsó heti nyereményei: Lej 8.000: 24997, 26345. Lej 7.000: 8447, 18794, 46744, 46712, 50768, 62553, 63879. Lej 5.500: 8419, 8471, 8427, 8480, 17061, 18754, 18760, 19641, 19625, 20153, 20174, 20194, 20175, 21985, 21997, 22047, 22042, 24983, 26112, 26178, 26195, 28043, 28045, 33195, 45021, 45008, 45046, 45989, 46591, 46731, 46735, 46596, 46705, 46719, 46720, 49403, 49439, 49420, 49446, 50734, 50759, 50762, 50793, 50794, 50784, 50791, 50767, 50775, 55891, 57309, 57331, 63905, 63918, 63991, 63996, 63952, 63961, 70669, 70683, 78603, 78649. Az ötödik osztály összes nyereményei: Lej 2,680.000. (Kettőmillióhatszáznyolcvanezer L.)

— Felszentelték az aradi Katholikus Kör új helyiségét. Hangulatos, szép ünnepség keretében szentelték fel szombat este az aradi Katholikus Kör új helyiségét a Minorita-rendházban. A szertartást dr. Lakatos Ottó plébános celebrálta, aki lelkesítő beszédet intézett a jelenvoltakhoz. A felszentelési ünnepséget nagy társasvacsora követte, amelyen a késő éjszakai órákig kedélyes, vidám hangulat uralkodott. A banketten elsőnek dr. Párecz Béla, a Katholikus Kör világi elnöke emelkedett szólásra, aki hatásos beszédet mondott a Katholikus Kör céljairól. Utána Hentschel István beszélt és lelkes szavakkal buzdította a tagokat a kitartásra, aktív munkára. Dr. Czédly Károly ismertette a Kör új programját, amelynek kiemelkedő pontjai a nagyszabású kulturális előadások rendezése, valamint a havonként tartandó teastélyek megszervezése a téli szezon alatt. Az ünnepség hangulatát emelte a Katholikus Dalkör előadása, amely Szabó János karnagy vezetésével, szebbnél-szebb dalokkal kedveskedett a jelenvoltaknak.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el.

— Nagyszertői ötlettel szolgál Weisz Sándor női divatkereskedő vásárló közönségének. A segesvári selyemgyár főlerakatának vezetője (Strada Bratianu, v. Weitzer-ucca, Minorita-palota), aki ügyes hirdetést tett közzé az Aradi Közlönyben, amelyben felhívta a vásárló közönség figyelmét arra, hogy mindazok, akik a hirdetést kivágják és azt a vásárláskor felmutatják, 5 százalék kasszaengedményt kapnak a Weisz Sándor-cégtől. Nem fordulhat elő azonban, hogy a napi árakba belekalkulálják az 5 százalékot, mert a szelvény felhasználása úgy történik, hogy a vevő először kiválasztja az árut s csak akkor, amikor fizetésre kerül a sor, mutatják be a kivágott szelvényt. Arad hölgytársadalma általános örömmel fogadta a Weisz Sándor-cég üjtését. Már az első ilyen hirdetés után rendkívül sokan keresték fel a Weisz-céget ilyen Aradi Közlöny-szelvényekkel. Az ötletes kereskedő rendszere tehát bevált és Weisz Sándor elérte célját: kis haszonnal és nagy forgalommal dolgozik és Arad hölgyközönségének a legjobbat, legdivatosabbat és legolcsóbbat nyújtja.

— GERŐ dentist kizárólag nemesféműl és csak elsőrangú anyagból vállal mindenféle fogmunkát olcsó díjazásért. Str. Consistoriului (v. Batthyány-ucca) 11. 3287

— Táncestélyek a Magyar Otthonban. Az aradi Magyar Párt Ifjusági Szakosztálya máától kezdve minden vasárnap este 9 órai kezdettel rendszeresen megtartja táncestélyeit. Ezért kérjük t. tagjainkat, hogy azokon minél számosabban vegyenek részt. A vezetőség.

URANIA

Ma, vasárnap 8 órakor 8, 10 és 13 lej 8 órától 10, 18 és 20 lej LIANE HAID — GUSTAV FRÖHLICH

NEM KÉRDEM KI VAGY

SZÓKE SZAKAL — BETTY BLUD

Délelőtt 11 órakor kettős műsor:

Modern hozomány | Tomboló bálejszaka

Eggerli Mártha | Nora Gregor
Georg Alexander | Harry Liedtke
Hans Brausewetter | Ursula Grabloy

Jon: JOSEPH SCHMIDT

világhírű tenorista legszebb filmje.

Velencei kaland

(Az örök szerelem városában)

VESNOKSÉG
BELYEGZŐ-
GYÁR

STAMPA
KARCZAGI & ILLIN

Arad, a főpostával szemben
Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 8722

— **Monstrehangverseny a Kulturpalotában.** Nem mindennapi érdekesség hangverseny és művészeti zajlik le október 15-én az aradi Kulturpalota nagytermében. Az Országos Rendőregyesület és az aradi rendőrelégység javára október 15-én, este fél 10 órakor olyan hangversenyt rendez az erre a célra Bucurestiből ideküldött rendezőbizottság, amely Arad minden társadalmi rétegét — nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül — egyesíteni fogja erre az esetre, a művészet élvezetében. A hangverseny programja gazdag, előkelő, nívós és egészen fővárosi értékű. A bucaresti-i Operának két olyan tagja szerepel a műsorban, akiket Arad közönsége már az Opera itteni értékes vendégszereplései alkalmával megismert. George Nicolescu Bassu, Viorel Chicideanu, a bucaresti-i Opera kitűnő tenorja adnak elő áriákat. A rendezőbizottságnak kitűnő érzékére vall, hogy az aradi társaságok két nagyszerű művésznőjét: R. Hegedűs Bébi operanékesnőt és Zamfir-Korányi Klárát, a tehetséges zongoraművésznőt is felkérte szereplésre. A műsor prózai részében a román-magyar közlekedésnek egy nemes aktusa valószínűleg. Dimitrie Moruzan, a csernovici Nemzeti Színház kiváló drámai színésze Eminescu és Minulescu-verseket szaval románul, amelyeket ugyanakkor a pódiumról saját fordításban magyarul tolmácsol Fekete Tivadar, aki a román írók munkáit két kötetben fordította le magyarra. A gazdag, nívós és Arad közéletében nyilván feltűnést keltő hangverseny iránt széleskörű érdeklődés mutatkozik és biztos, hogy az estélyt zsúfolt részéző fogja végigtapsolni.

— **Dr. Boros Ernő** száj- és fogorvos rendelését újból megkezdte, Strada Consistoriului (Batthyány-ucca) 13.

— **A cionista mozgalom egyik legkiválóbb szónoka,** Bató Lajos ur. a zsidóság problémáiról előadást tart a Zsidó Kulturházban, hétfőn este 9 órakor.

— **Dr. Thau Ernő** belgyógyász-specialista hazaérkezett. Rendelőjét Strada Unirei 4. sz. alá (volt Fábán-ucca, Pop-Cicio házzal szemben) helyezte át. Rendel 9—11. 3—5. Cukorbetegeknek csütörtökön rendel. Telefon 563.

— **Az Urodonal** a leghatásosabb szorogó, ma, köszvény, érelmeszesedés, ülőidegzsába, idegfájdalmak, féloldali fejfájás és elhízás ellen. A szervezetben lévő húgysavak megbiztosabb kiválasztója.

— **Hevesi Sándor rádiókritikái a „Színházi Élet”-ben.** Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház volt igazgatója, a kiváló esztétikus leszerződött a „Színházi Élet”-hez rádiókritikák írására. Ezentúl a Színházi Élet minden héten közli Hevesi Sándor kritikáját a rádió heti eseményeiről. Ince Sándor hetilapjának új számában Márai Sándor számol be a „Savoy Hotel” magyar szereplőinek londoni sikeréről. Rengeteg érdekes cikke, száz és száz képen kívül darabmellékletül a Vigaszínház idei nagy sikerét: „Lányok az intézetben” közli a Színházi Élet új száma, szenzációs kotta, 32 oldalas gyermekjáték, kézimunkaív és 64 oldalon Rádióvilágíró van még a „Színházi Élet”-ben, amelynek ára 20 lej. Negyedévi előfizetési díj 250 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

— **A „Borszem Jankó” október elsejei száma** nagyon mulattató tartalommal jelent meg. Gáspár Antal művészi cunralza Budapest hosszunapjával foglalkozik. Halász Imre mulattató krockja, Molnár Jenő kitűnő főpróbaszatóriája, aktuális tréfák és versek nyújtanak élvezetes olvasmányt. Keresztrettyvény 12 nyereccsényel. Kapható pavilonokban és uccai árusoknál. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Mózsár-ucca 9.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

308

Rákóczi-ut 58.

150 kényelmes, modern szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefontal, központi fűtéssel, rádióval és csengőt helyettesítő elektromos fényjelzésekkel. Patinásnirű kiváló konyha. Az étteremben hangulatos cigányzene.

A valódi erdélyi FLEKKEN különlegességeket, vargabélest, kürtökálcacsot Ender flekkensütőmester készíti.

Szobák 4.— pengőtől. Teljes penzió 9 pengőtől.

A „Sárga Kontinens Brittjei” döntő rohamra készülnek az orosz szovjet-kolosszus ellen

Uj világtörténelem fejezet kezdetét képezik elő a Távól-Keleten — Miért barátokozik oly feltűnően a szovjet az európai hatalmakkal? — Pán-Azsia veszélye

Londonból jelentik: Számos jel szól amellelt, hogy a Távól Keleten ismét nagy politikai események vannak küszöbön s hogy ezek az események egy méreteiben gigantikus háboru vagy csupán egy ugynevezett lokális konfliktus előjelei-e, ebben a pillanatban nehéz lenne eldönteni. Egy bizonyos, s ez az, hogy

a két nagyhatalom, amely Ázsia felett az uralmat kezében tartja, döntő leszámolásra készül.

Japán hadügyminisztere kijelentette a legutóbbi kormánytanácson, hogy Oroszországra való tekintettel Japán hadügyi költségvetésének duplájára emelését tartja szükségesnek, ami nem csekélység, ha meggondoljuk, hogy Japán költségvetésének nagyobbik felét eddig is a közvetett vagy közvetlen hadügyi kiadások tették. Ilyen merész kiadvás ritkán talált olyan megértésre a világtörténelem során, mint ez:

a pénzügyi kormányzat ugyszólván percnyi gondolkodás nélkül honorálta a követeléseket

és ebben a pillanatban már kétfőzőtt erővel dolgoznak Japán municiógyarai. Mert, amint a hadügyminiszter kijelentette, Japán nem hadseregének növelésére akarja felhasználni az új pénzügyi alapot, hanem hadikészletének kibővítésére. Japán nagyon határozott formában utal arra, hogy ezeket a lépéseket Oroszország példátlan fegyverkezése tette számára szükségessé és ennek az alátámasztására közölt is néhány valóban meglepő adatot az orosz haderőről. Ez a néhány adat a világ valamennyi lapjában napvilágot látott és az olvasó megtudhatja belőlük, hogy

a szovjet hadseregének békéletészáma egy millió háromszázezer főre rug.

Tehát sokkal nagyobb, mint a hajdani cári hadsereg volt.

1905. emléke kísért

Ez a hatalmas hadsereg önmagában is elég ahhoz, hogy egy szomszédos nagyhatalmat igazlomban tartson, még akkor is, ha a szomszédos nagyhatalom telve van a legbékésebb szándékokkal. Ami pedig Japánról igazán nem mondható el, Japán és Oroszország között az ellentétek végzetesen kimélyültek az utóbbi hetekben.

A konfliktus magva ismét a híres, sőt bírhedt keletkínai vasút, amely az oroszok tulajdonát képezi, de amely végeredményben a japánok birtokában van.

A konfliktus nem új keletű. A vasutvonalhoz Oroszországnak fontos katonai érdekei fűződnek, a vasutvonal azonban keresztülhúzódik azon a területen, amelyen Japán máris megvetette lábát s ahonnan „a sárga kontinens brittjei” nagy pán-ázsiai programjukat meg akarják valósítani. Oroszország ebben a kérdésben sem követte a harcias politika irányvonalát, hiszen jól látta a veszélyt, amelyet a be nem fejezett társadalmi kísérlet számára jelentene egy háboru. Azok, akik ma Oroszország sorsát intézik, az 1905-ös japán háboru tanulságait valószínűleg fordított irányban is alkalmazni tudják. Nehéz lenne eldönteni, hogy a lezajlott nagy események mennyire változtatták meg „a fordított piramis” helyzetét nem egészen harminc év alatt, ami az első orosz forradalom és

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben.) — Szeplők és mindenféle szépséghibák szakszerű eltüntetése

a küszöbön lévő második orosz-japán háboru között eltelt, de el lehet képzelni, hogy

egy olyan háboru, amely nemcsak katonai erejét, de presztizsét is súlyosan próbára tenné a szovjetnek, hasonló belső összeomláshoz vezethetne, mint ahogy vezetett harminc évvel ezelőtt, a cári Oroszországban.

Oroszország máról-holnapra megváltoztatta magatartását Európával szemben és a világvárosok kávéházáiban ülő forradalmárok megrettenve látták, hogyan áldozza fel a szovjet a világforradalom ügyéért a stabilitás oltárán s Litvinov egy merész mozdulattal felvette annak a külpolitikának fonalát, amelyet Sazonov elejtett.

A szovjet barátokozik

Oroszország ma sürgősen barátokat keres, barátokat összes forradalmi vívmányai feláldozásával. Hiszen nemcsak belement abba, hogy Franciaországnak kifizeti háborus adósságait, sőt koncessziókat ad valamennyi kapitalista világhatalomnak, mert azt gondolja, hogy

a nagyhatalom, amelynek anyagi érdekelttsége van Oroszországban, egy háborus konfliktus esetén semlegesre sem fog a szovjet ellen fordulni,

de békülni akar a Vatikánnal is és a béke érdekében a hivatalos materialista program szempontjából százszázalékos engedményeket ajánl fel. Mit jelent ez, ha nem egyebet, mint fordítottját annak, amit a japán hadügyminiszter állít, vagyis, hogy a szovjetrepülőök órák alatt Tokióban lehetnek. Nem a japán csapatok Oroszország ázsiai birtokait fenyegetik, Oroszország fél, mert noha az egész ország háboru esetén mozgósítható, mégsem tud kiheverni egy háborut. Esetleg megnyerheti, de ki nem hever.

Pánázsia veszélye

S Japán is tudja ezt. Tudja azt is, hogyha Oroszország most időt nyer, akkor ki tudja, talán évszázadokat nyerhet meg évek, sőt hónapok alatt. Japán tehát mindenáron még

egy eredménytelen háboruba is bele akar és bele is fog menni.

Oroszország már rég lemondott volna a konfliktust okozó vasutról, az Izvesztija hetekig csábdalokat fuvozózott Japán felé és folytak a tárgyalások a vasút megvételére vonatkozóan. Végül is a tárgyalások megszakadtak. Japán nem ad pénzt a vasutért, mert neki nem is annyira a vasút kell, amely, ha „de jure” is, de „de facto” régen az övé. — sokkal fontosabb számára egy háboru, amely megrendíti alapjaiban az orosz kolosszust. Oroszország történelme valóban a vesztes háboruk történelme, igaz, hogy

minden veszített háboru után nagyobb lett a birodalom, de minden talpalatnyi földdel, amivel nagyobb lett, egy lépéssel közelebb jutott a végső, katasztrofális összeomláshoz.

Hogy ez az összeomlás mikor fog bekövetkezni, ki tudja? Annyi bizonyos, hogy Japán nem érheti be Oroszországgal szemben részleteredményekkel, mert hiszen Japán ázsiai kilátásait mint valami megmászhatatlan hegykolosszus állja el Oroszország. A háborus konfliktus lehet hogy hónapokra és évekre ismét elsimul, de hogy egyszer ki fog robbanni, nem lehet kétséges. A helyzet érett a kirobbanásra. S hogy a világtörténelem egyik leggigantikusabb mérkőzése lesz, az is bizonyos.

Olcsó HAPAG-utazások a chicagói világkiállításra

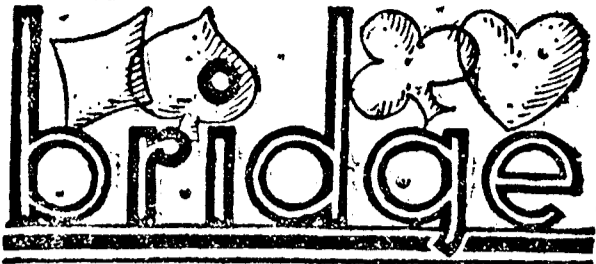
A HAPAG utazási világvállalat két társasutazást szervez a chicagói világkiállításra.

Az első társasutazás utasai szeptember 21-én indulnak és október 20-án térnek vissza.

A második társasutazás résztvevői október 12-én indulnak és november 10-én térnek vissza.

A nagys körűnek ígérkező társasutazásokon kívül a flambo g—Amerika Linie november 6-ától hetenként egyéni és csoportutazásokat rendez a chicagói világkiállításra.

Felvilágosításokkal és prospektussal Künstler Andor utazási irodája szolgál.

Rovatvezető: MIHALIK GYULA.

A bridgeverseny margójára

Lezajlott a szezon első versenye a kiosztásra került a nyerők díjai. Mindenki elismeri, hogy a szövetség ezuttal igazán kitett magáért, mert oly értékes díjakat tűzött ki, amelyek jelentékeny anyagi áldozatokat igényeltek. A szerencsés nyerők, akiknek ezek a díjak osztályrészül jutottak: Adler Tiborné és Stein József, akik egy-egy első díjat és Fényes Lóránt, Sebestyén Ede, akik egy-egy második díjat vihettek haza, az első pillanattól kezdve a verseny favoritjai közé tartoztak. A 3-ik és 4-ik díj ezüst-, illetve bronzplakett volt márványlapon és az a körülmény, hogy ezeket dr. Ujhelyi Józsefné és Rácz Gyuláné, valamint Meér Imréné és Havas István nyerték, szintén azt bizonyítja, hogy a verseny eredménye minden tekintetben reális volt.

Az elődöntőben kicsiny, de szép mezőny indult. Az, hogy a nevezések lezártakor mindössze 14 pár nevezett be, részint annak tulajdonítható, hogy a szezonnyitó verseny időpontja kissé korai volt, részint pedig annak, hogy a nem szövetségi tagok részére megállapított díj kissé magas volt, holott a díjak értékével kétségkívül nem állottak így sem arányban.

A versenyzők között számosan voltak még favorit-párok s ha báró Andrányi Lajos, Aczél Ferenc, Szabó Miklós, dr. Schannen Béla és Kánya Géza, akik szintén beneveztek volt, nem lettek volna akadályozva a versenyen való részvételtől, oly küzdelemre lett volna kihatás, amilyenre a szövetség fennállása óta még nem volt példa. Így is hatalmas küzdelmek voltak és a döntőbe jutott párok között igazán csak minimális pontdifferenciák álltak fenn. E csekély pontdifferenciák miatt jórészt pechnek tulajdonítható az, hogy az északi oldali vonalon dr. Ujhelyi József—Darvas György és dr. Köpi János—dr. Baross Zsigmond, a kelet-nyugati vonalon pedig dr. Zubor Imre—Szömörkényi Rezső és Latter E.—dr. Szentgyörgyi Aladár, a harmadik, illetve a negyedik helyet voltak kénytelenek megelégedni, akik pedig tagadhatatlanul jól licitáltak. A legtöbb hibapont nélküli (0 ponttal honorált) játszmát az Adler Tiborné—Stein József-pár játszotta s a legjobb átlageredményt a dr. Ujhelyi Józsefné—Rácz Gyuláné-pár érte el, akiknek egyetlen partija sem volt 6 ponttal büntetve s az 5. valamint a 4 hibaponttal feljegyzett játszmájuk száma is csak egy-egy volt. A Fényes—Sebestyén és Meérné—Havas-pár a szokott kitűnő versenyformájukat mutatták.

SZÖVETSÉGI HIREK.

A szövetség egyes vezetői klubközi team-verseny gondolatával foglalkoznak, amelynek részletei azonban ezidőszereint még nincsenek kidolgozva.

Az október 3-iki versenyen Fényes Lóránt és Sebestyén Ede nem dr. H.-t, hanem Culbertson-t hívták. A dr. H. rendszer szerinti licitálásról néhány versenyző kívánságára önmaguktól lemondtak, noha a szövetség igazgatósága határozatlanul kimondta, hogy miután a dr. H.-rendszert külföldi versenyeken is befogadják, az Aradon is alkalmazható. Hogy jó-e a rendszer, vagy nem, azt legközelebb egy 100 leosztásos team-verseny fogja eldönteni, amelyet a szövetség rendez, egy erős aradi Culbertson-team közreműködésével.

Mitra I. Sándor
dipl. jegyző,

az Aradi kir. Törvényszék hites fordítója és tolmácsa. Edul. Regule Ferdinand 5. sz. (Az udvarban balra). ARAD-CSANADI-BANK-palota

Hivatalos órák: d. e. 9-12., d. u. 3-6-ig.

HITELESIT és HITELESEN FORDIT románra és magyarra okiratokat. Ugyazintén fordít a következő nyelvekből is: francia, angol, német, magyar, cseh-slovák, lengyel, olasz, spanyol, orosz, latin. A fordítások pontosan és felelősség mellett eszközöltetnek. A mások által végzett fordításokat is hitelesít. Megjelennek a bíróságok előtt mint hites tolmács.

CÉGEK RÉSZÉRE műszaki, szakmabelli levelezéseket és fordításokat eszközölök, terminus-technikussal, tökéletes hitelességgel, ugyazintén a levelek, felelősségek, szerződéslek, okiratok, törvények, diplomák s mindenféle bizonyítványok, kérvények, hirdetések és közlemények, irodalmi művek fordítását, illetve megszerzését vállalom, mindannyit teljes felelősséggel. Abszolút minimális árak, még a fordítások hitelesítésénél is.

MÁSOLATOKAT és SOKSZOROSÍTÁSOKAT vállal. Okiratok, munkakirások, köz- és magánmunkálatok költésért és általános kivitelezési feltételeiknek megfelelően és fordítását vállalja bármely szakmából és iparágból a pontos műkifejezések használatával 2022

HIVATALOS ÓRÁK: d. e. 9-12.
d. u. 3-6

Pestre utazók figyelmébe!

- Finom télikabát** vattelinnal és se-lyemmel bélelve ... **95.-** pengőért
- Városi bunda** prima szőrme béléssel és valódi opposon gallérral **180.-**
- Divatos átmeneti kabátok** selyem béléssel... .. **60.-**
- Oszi és téli öltönyök** a tölem megszokott divatos szabásban és prima kivitelben már ... **60.-** p.-től

Minden darab saját készítmény. Mértékosztályamban rendelések 48 óra alatt.

Saját érdeke cégemet felkeresni. Budapest legjobb bevásárlási forrása:

FEHÉR M. MIKSA

ezelőtt KOHN HERLMANN és FIA cs. és kir. udv. száll.
BUDAPEST,
csak **Károly-körut 12.**

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria—Juventus bajnoki meccs és a helyi bajnokság derbyje emelkedik ki a vasárnapi műsorból

A Transilvania meg kívánja őrizni verelenségét és vezető pozícióját — Petcu vezet a ligabajnoki összecsapást

A vasárnapi program ismét változatos. A Gloria-CFR és a Juventus ligabajnoki-meccsen kívül a helyi bajnokságban a két vezetőcsapat küzd meg. A Gloria-CFR és a Juventus közötti meccset nagy érdeklődés előzi meg, itt izgalmas és főleg nívós összecsapásra van kilátás. A helyi bajnokság kiemelkedő eseménye a Transilvania és az AAC közötti derbyvé avanszált meccs, amely bizonyosan nívós lesz. Az ATE és a Hakoah között fog lefolyni a másik érdekes mérkőzés. A második kategória meccsei közül a Viktória és a Frontiera közötti találkozó emelkedik ki, míg a szövetségi díjmeccsek legjelentősebbje a még eddig veretlen AMTE és a Gloria-CFR csapatai között fog lefolyni. Itt közöljük a vasárnapi biródelegálásokat:

Gloria-pálya: Reggel 9 órakor Juventus—Astra ifj. bajnoki, bíró Vostinar. 11 órakor Tricolor—Astra szöv. díj, bíró Ugrin. 2 órakor Hakoah—ATE I. oszt. bajnoki, bíró Burdan. határbírók Olariu és Oprita. 4 órakor Juventus—Gloria-CFR nemzeti bajnoki, bíró Petcu, határbírók Polareczky és Pfeiffer. — AAC-pálya: reggel fél 9 órakor Unirea—AAC szöv. díj, bíró Gábor. Fél 11-kor Unirea—Tricolor I. oszt. bajnoki, bíró Macean, határbírók Pfeiffer,

és Fock. Háromnegyed 1-kor Hakoah—AAC ifj. bajnoki, bíró Sasu. Fél 3-kor Soimii—Olimpia I. oszt. bajnoki, bíró Pálffy, határbírók Pálinkás és Gencsy. 4 órakor Transilvania—AAC I. oszt. bajnoki, bíró Darázs, határbírók Probst és Ardelean. — Unirea-pálya: Reggel 9-kor Fortuna—Unirea ifj. bajnoki, bíró Vidák. Fél 1-kor Fortuna—ATE szöv. díj, bíró Ujj. Fél 3-kor Victoria—Frontiera II. oszt. bajnoki, bíró Marita, határbíró Karlich. 4-kor Fortuna—Astra II. oszt. bajnoki, bíró Karlich, határbíró Marita. — AMTE-pálya fél 10-kor Tricolor—AMTE ifj. bajnoki, bíró Munteanu. Negyed 12-kor Gloria—AMTE szöv. díj, bíró Fürbacher. 4-kor Olimpia—Hakoah szöv. díj, bíró Varga. — Juventus-pálya: 4-kor Titanus—Juventus II. oszt. bajnoki, bíró Sensedorf, határbíró Morócz. — Banatul-pálya: 4-kor Crisana—Banatul II. oszt. bajnoki, bíró Vescernyész, határbíró Fock. — Vulturul-pálya: 4 órakor Vulturul—AVMSE II. oszt. bajnoki, bíró Schneider, határbíró Mágori. — Egyetértés-pálya: 4-kor RAC—Patria II. oszt. bajnoki, bíró Adamovics, határbíró Vidák. — Pécskai-pálya: 4 órakor Egyetértés—Virtutea II. oszt. bajnoki, bíró Vladovici. — Olimpia-pálya: fél 11-kor Egyetértés—Olimpia ifj. bajnoki, bíró Ciorogariu. — Soimii-pálya: 10-kor ATE—Soimii ifj. bajnoki, bíró Mágori.

Két tízéves aradi gyermek a vagonok tetején utazott Konstancába

Amerikába akartak vándorolni

Konstancából jelentik: A pályaudvari rendőrség ma két, tíz év körüli gyermeket fogott el, akik potyautasokként utaztak Konstancába. Kiderült, hogy mindkét fiu aradi: Molnár Pál és Veaciu Florian, akik elmondották,

hogy vasuti vagonok tetején elbujva tették meg az utat Konstancáig és az volt a szándékuk, hogy itt valamilyen hajóra jutva Amerikába vándoroljanak ki. A kalandos fiukat a rendőrség vizsdatoloncoltatja Aradra.

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI
VICHY CELESTINS

VESE és HOLYAGBANTALMAK, KÖSZVENY, CUKORBAJ, ARTRITISZUS GYÓGYÍTÁSÁRA
VICHY GRANDE-GRILLE MAJBAJOKNÁL és BPE-BANTALMAKNÁL
VICHY HOPITAL GYOMOR és BÉLBANTALMAK esztébeu
VEZÉRKÉPVISELŐ: FILIPPE FINKELSTEIN, BUCURESTI Str. Câmpineanu 20.

Dobra és a Gloria-CFR közötti szerződés végleges

Lapunk keddi számában beszámoltunk arról, hogy Dobra Pipi visszatért Aradra és visszaszerződik a Gloria-CFR-hez. Ma délután perfektuálták az új megállapodást és ennek kapcsán beszélgetést folytattunk a jóképességű játékosal, aki a következőket mondotta:

— A Gloria-CFR és közöttem kötött szerződést ma irtuk alá, így már vasárnap játszom is. Hiszem, hogy győzni fogunk, bár a kapunkban nem bízom. Tanase-t, mintán két helyre volt igazolva, hat hónapra büntették, így Ajocu-t kellett a kapuba állítani. A vezetőség a következő csatársort tervezi: Igna, Dobra, Tabac, Aliman, Mercea. A „bemutatkozásom” alkalmával szeretnék jól játszani és ez, remélem, sikerülni is fog.

Csehszlovák katonai futbalcsapat — Bucuresti válogatott 2:2 (2:0)

Bucurestiből jelentik: A csehszlovák katonai futbalcsapat ma mérkőzött meg 5500 néző jelenlétében Bucuresti válogatott csapatával. A mérkőzés eredménye 2:2 (2:0) volt. A cseh csapat technikásabb játékot produkált, azonban a román csapat lelkesedése egyensúlyozta az ellenfél fölényét.

Ismét gyenge teljesítményt nyújtottak a román atléták

Szerdán folytatták a Balkán Olimpiai versenyeket, amelyeken szép sikerrel szerepeltek a jugoszláv atléták. A kalapácsvetésben Gojics első lett és eredménye világviszonylatban is kitűnő. A diszkoszvetésben harmadik helyezést szerzett Jugoszlávia. A részletes eredmények a következők:

Kalapácsvetés: 1. Gojics (Jugoszlávia) 46.05 méter. 2. Szeptepisnik (Jugoszlávia) 41.07 méter. 3. Petropulosz (Görögország) 38.39 méter. 4. Kosznopulosz (Görögország) 37.39 méter.

Diszkoszvetés: 1. Pancsev (bolgár) 42.51 méter. 2. Szilas (görög) 41.82 méter. 3. Kleut (jugoszláv) 41.09 méter. 4. Narancsics (jugoszláv) 39.47 méter.

A pontverseny állása: 1. Görögország 51 pont. 2. Jugoszlávia 42 pont. 3. Törökország 25 pont. 4. Bulgária 25 pont. 5. Románia 24 pont. 6. Albánia 21 pont. A versenyeket szombaton délután négy órakor folytatták.

O A Crisana megóvta az Universitatea elleni mérkőzését. Bucurestiből jelentik: A Crisana megóvta az Universitatea elleni döntetlen mérkőzést, azon a címen, hogy a bíró „erőszaknak engedve”, ítélte meg az Universitatea egyenlítő gólját. A labdarugószövetség még nem tárgyalta az óvást, mert a bírói jelentés még nem érkezett be Bucurestibe.

O Győzött a III. ker FC — Nemzeti kombinált. A magyar profikombinált Sztambulban 3:0 arányban verte a Fener Bagcse csapatát.

O Veszélyben a Balkán-kupa küzdelmek. A jövő évi Balkán-kupaküzdelmek megrendezésére a görögök kaptak megbízást és a görögök most közölték a román szövetséggel a Balkán-küzdelmek időpontját. Ezek szerint a görögök 1934. április 8. és 15-ike között óhajtják megrendezni a versenyeket, azonban ezt sem a románok, sem a jugoszlávok nem tudják elfogadni, mert akadályozza programjuk lebonyolítását. Valószínű, hogy a Balkán-kupaküzdelmek csak a jövő év karácsonyán kerülnek megrendezésre. Ezt az megoldást ajánlja a román és jugoszláv szövetség közösen, most csak az a kérdés, hogy a görögöknek megfelelő-e az időpont.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Harc a hitel feltámasztásáért

A konverzió miatt immobilá vált pénzüintézetek működése. — A betétkönyv-cserék intimitásai

Néhány nappal ezelőtt hivatalosan azt jelentették, hogy törvény készül a váltótartozások behajtásának meggyorsításáról. A törvénytervezet szerint az óvatolás után, per lefolytatása nélkül, nyomban végrehajtható a váltókövetelés. A hitelezők érthető rokonszenvvel fogadták ezt a hírt, mert az új törvény alkalmas arra, hogy a hitelviszonyok biztonságát megerősítse és végre visszatérjen a bizalom a gazdasági életbe. Azonban szerintük ez az egy intézkedés még nem elég a künnlévőségek biztosítására, ehhez szükség volna a végrehajtási törvény reformjára is. Ugyanis most az a helyzet, hogy még a házakra és más ingatlanokra kitűzött árverést is könnyen meg lehet hiúsítani, ha az adós valakivel összejátsszik. Az első helyre történt bekebelezés után elég néhány ezer lejes fiktív követelés betáblázása is, hogy a főhitelező ugyyszólván beláthatatlan ideig ne bírja elárvereztetni azt az ingatlant, amelyre jelentékeny összeget adott és első helyen bekebelezte azt. Tudni kell, hogy a végrehajtási törvény lehetőséget nyújt a legkisebb összegű kölcsön rosszhiszemű hitelezőjének is ahhoz, hogy bánatpénz nélkül szintén árverezőként lépjen fel és bármilyen magas összegre felverhesse az ingatlan árát. Ha azután a ház az árverésen az ilyen erőszakos árverezőn marad, az mégsem kötelezhető arra, hogy birtokba vegye az ingatlant, ha a vételárát nem bírja kifizetni. Az adós illegitim árverezője jogosult néhány hét vagy pár hónap múlva kijelenteni azt, hogy nem fizeti ki az árverési vételárát és ekkor egy újabb kisösszegű bekebelezés alapján megismétlődik az árverés az előbbi eredménnyel. Ez a rosszhiszemű gyakorlat bármilyen hosszú ideig folytatható, amíg a végrehajtási törvényt nem módosítják és nem csodálható, ha ilyen körülmények között csak nagyon kevés tőkés meri megkockáztatni a kihitelezést.

Ugyanehhez a pénzügyi témához tartozik a konverziós törvények miatt megbénult régi nagy pénzüintézetek reorganizálása is.

A mezőgazdasági üzletkörü bankok helyzetét a kompenzációs törvények súlyossá tették, mert 1931. októberben moratóriumot biztosítottak a földbirtokosoknak, akik azóta kamatot se kötelesek fizetni. Emiatt a konverzió által érintett pénzüintézetek vagy egyáltalán nem adták ki a betéteket, vagy pedig csak részben folyósították azokat, tehát most is jelentékeny betétkészletük van. Az ez év április 14-én életbe lépett harmadik konverziós törvény lehetővé tette, hogy az adósok más betétkönyvével is kiizethessék adósságaikat, de csak bizonyos korlátozások között. Ez alapon egész Romá-

niában, tehát Aradon is történtek betétkönyv-vásárlások, de sajnos, a mezőgazdasági adósok legnagyobb része még mindig nem rendezte adósságait, már pedig átlag ötven százalékos engedménnyel most is vásárolhatnak betétkönyvet. Ezek az adósok számos esetben visszautasították a konverzió által sujtott régi és aktív pénzüintézeteknek azt a kérését, hogy 50% engedménnyel szerezzék betétkönyvet és azzal fizessék ki tartozásukat, mert hiszen a kölcsönösszegnek így csupán a felét kell visszafizetniük. Az adósok között olyanok is vannak, akik a már hatályonkívül létezett konverziós törvény alapján a múlt évben tartozásuk negyven százalékának elengedését kérték, tehát hatvan százalékát hajlandók voltak megfizetni, most pedig — amikor betétkönyvet féláron vásárolhatnának — azt kívánják, hogy a betevő és a pénzüintézet a tartozás hatvan százalékát engedje el nekik. Az ilyen álláspont megnehezíti az adósságok likvidálását, pedig ha az agrár-adósok egy részéből megértés volna, akkor a jól megalapozott, de most immobilá vált pénzüintézetek hamar visszanyerhetnék teljes aktivitásukat és ismét normális keretek között teljesítenék feladatukat.

Bankkörökben azzal a fontos kérdéssel is foglalkoznak — mint az Aradi Közlöny értesül — hogy a hitelszervezeteket át kellene alakítani.

A bankfiókok egyrésze feleslegessé vált és általában még mindig sok kis intézet működik, amelyeknek fuzionálása elősegítené a hitelélet megszilárdulását. Már Aradon is felmerültek fuzióstervek, de az állami illetékek nagyságát egyelőre megakadályozta ezeknek létrehozását. Az illetékes érdekképviseletek valószínűleg javasolni fogják azt, hogy a bankfuziókat tegyék illetékmentessé és ha más előnyöket is ad a kormány, akkor kevesebb, de sokkal jobb pénzüintézet töltené be a hitelszolgáltatás fontos szerepét.

= A kereskedelmi alminiszter ellenőrizte a behozatali engedélyeket. Bucurestiből jelentik: Gafencu kereskedelmi alminiszter tegnap felkereste a kontingentálási rendelet alapiárt működő behozatali bizottság hivatalát, ahol hosszasan tárgyalt Stoicával, az import-bizottság vezérigazgatójával és e hivatal többi igazgatóival. Az alminiszter érdeklődött az iránt, hogy a néhány nappal ezelőtt életbe lépett új szabályzat miképpen vált be és hogyan történik most a behozatali engedélyek iránti kérvények elintézése. Gafencu hosszabb időt töltött a behozatali bizottságnál és távozásakor megelégedését fejezte ki az új szabályok alkalmazása felett.

= Deviza- és valutaárfolyamok. Zürichi nyitás: Berlin 122.85, Amszterdam 208.15, Newyork 3.36 (a pénteki zárlat 3.35 volt), London 15.92.5, Páris 20.20, Milánó 27.08, Prága 15.32, Belgrád 7, Bucuresti 3.08, Varsó 57.70, Bécs 72.45 (magánforgalomban 57), Brüsszel 71.90. — Aradon a magánforgalomban a dollár árfolyama 124 lei (pénz) volt ma,

„OLLA“

+
„OLLA“
GUM...?

„OLLA“
a világmárka!
Egészségre érdekben óvakodjon súlyos utánzatoktól. Követeljen ki-mondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elsőmért és vezető minőség.

Kozmetikai bélyeget kell ragasztani minden piperecikkre

Az aradi Kamara felterjesztése a rendelet enyhítése érdekében.

A hivatalos lap október 3-iki, 227. számában megjelent az egészségügyi minisztérium rendelete a kozmetikai cikkek és illatszerek eladására vonatkozólag. A rendelet szerint az összes piperecikk (csomagolt kölnivizek, brillantinok, szemöldök- és ajakírek, szőrtelenítőszer, körömlakok, körömkencsők, puderek, pirosítók, fürdő-sók, arc- és hajvizek, hajfestékek, illatszerek, stb.) az eladási ár tiz százalékát kitevő bélyeggel látható el. A bélyeget az egészségügyi minisztérium bocsátja ki és azt az áruk göngyöletére oly módon kell ráragasztani, hogy a kinyitáskor elszakadjon, de azért ellenőrizhető legyen, hogy a bélyeg az árura rá volt ragasztva. A husz lejnél nagyobb összegű bélyeget az eladó cég bélyegzőjével is el kell látni. A rendelet szerint október hó 3-án után a fenti cikkek csak bélyeggel ellátva hozhatók már forgalomba. A minisztérium huszrapos határidőt engedélyez a raktáron lévő készletek lebélyegzésére, vagyis október 23-ig bélyeggel kell ellátni a raktáron lévő összes piperecikkeket.

Ez a rendelet méltán fog elkeseredést kiváltani az érdekeltek köréből, mert — eltekintve az összes piperecikk tiz százalékos drágulásától — amit a közönség fog megérezni, egyszerűen azt jelenti, hogy a drogéria- és parfümériatulajdonosok egész áruraktáruk értékének tiz százalékát kitevő összeget készpénzben bélyegbe kell befektetniük, ami a mai viszonyok mellett szinte lehetetlen. A rendelet ezenkívül igen hézag, egyáltalán nem érinti azt a kérdést, hogy a gyárosok, vagy a kereskedők kötelesek-e bélyeget felragasztani, csupán azt állapítja meg, hogy az eladási ár tiz százalékát teszi ki a bélyeg. Más a gyáros eladási ára, más a kereskedőé és így e kérdés körül is zavarok fognak mutatkozni. Értésülésünk szerint az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara sürgős felterjesztésben kéri az egészségügyi minisztériumot a rendelet életbeléptetésének elhalasztására és sérelmes pontjainak enyhítésére.

= **Külföldi kereslet romániai áruk iránt.** A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A kereskedelmi minisztérium és a Kamarák Szövetsége megküldötte a Kamarának azon külföldi cégek címeit, melyek legújabb romániai áruk iránt érdeklődtek. Különösen nagy érdeklődés mutatkozik Olaszország részéről, ahova terményeket, épülettáji, furnirt, tojást, benzint és olajat akarnak exportálni Romániából. Egyiptomi cégek napraforgó, kender, len és tökmagot, továbbá furnirt keresnek, belgiumi cégek termények, donga és cirok iránt érdeklődnek, Spanyolországban hüvelyes vetemények, tojás, tölgydonga iránt mutatkozik kereslet. Az összes érdeklődő külföldi cégek címe megismerhető a Kereskedelmi és Iparkamara-nál.

= **Aradi birtokcsere.** Ifj. Vajda Ferenc és neje eladták a Nyomásköz-düllői 150 négyszögöl földet 8000 lejért Szabó Andrásnak. Vincze Lajos eladta a Strada V. Paguba 150 négyszögöl telkét 14.000 lejért Dus Mihály és nejének. Ujj Ferenc és neje eladták a Strada V. Onutiu 12. számú házat 50.000 lejért Igna János és nejének. Sandici György eladta a Strada Slavici 8. számú fél házat 67.000 lejért Cismasiu Jánosnak. Borlea János és neje eladták a zimándi 213 négyszögöles telket 26.000 lejért Zalay Ilonának. Sakamon Renée, Gizella és Jenő eladták a Strada S. Sulutiu 35. számú házat 60.000 lejért Ujjak Elisabetnek. Özv. dr. Mann Adolfné és dr. Windholz Béláné eladták a Strada G. Lazar 8. számú fél házat 330.000 lejért kiskoru Sarbu György és kisk. Sarbu Pompeának. Finster András és neje eladták a Purgly Lajosné 162. számú házat 180.000 lejért Szabados József és nejének. Cincidrun István eladta a Cetatea Veche 276 négyszögöl telkét 18.000 lejért Sereg János és nejének. Pop Ferenc és neje eladták a Strada V. Paguba 35 négyszögöl telket 4000 lejért Cismasiu Jánosnak. Paupertan Sidonia eladta a Strada Dorobantilor 473 négyszögöles telkét 25.000 lejért Curticean János és nejének. Dr. Borsos Béla és neje eladták a Strada Muresului 3. számú 7 h. 100 négyszögöles telket 42.600 lejért Soc. An. pentru locuinte ieftinának. Dr. Borsos Béla és neje eladták a Bulev. Regele Carol I. 35. számú 114 négyszögöles telket 75.000 lejért Weisz Gyula és nejének. Dr. Borsos Béla és neje eladták a Bul. Carol I. 33. számú 115 négyszögöles telket 75.000 lejért Pöbl Andrásnénak.

KÖSZVÉNYESEK GYÓGYITSÁTOK MAGATOKAT

Kik a köszvényesek? Mindazok, akik reumatikus bántalmakban, idegzsábadásban, epe- és vesehomok-lerakásban szenvednek, valamint a köszvényesek leszármazottjai; az ülő életmódot élők és mindazok, akik elérték a 40 éves korhatárt. Sok esetben köszvényesek, anélkül, hogy tudomásuk lenne róla azok, akiknek vizelete zavaros és üledékes, akiknek étkezési rendjében túlsok a hús és fűszer.

Mindezen esetekben túltelíti a vért a húgysav, amelyet feltétlenül fel kell oldani. Ezért az e kategóriába tartozó betegségek fellépése esetén URODONAL-t kell szedni minden nap, addig pedig, amíg ezek a betegségek nem jelentkeznek és elejüket akarjuk venni, minden hónapban 10 napig URODONAL-kurát kell tartani.

URODONAL

feloldja a húgysavat

URODONAL erősíti az ereket.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

= **A mész (kalcium) nagy szerepe a talaj megjavításában.** A legújabb tudományos kutatások, amelyeket a legkiválóbb tanárok végeztek, azt bizonyítják, hogy mész nélkül a talajban nincs élet. Ahol a talaj élettelen, ott a mész teljesen nélkülözhetetlen. Ezért minden termelőnek elsőrendű érdeke, hogy állandóan figyelemmel kísérje földjének mész (kalcium) tartalmát és az esetleges hiányt megfelelő jó anyaggal pótolja. A kalcium a talajnak igen fontos alkotórésze, különösen akkor, ha karbonát alakjában fordul elő. A kalciumkarbonát (szénsavas mész) néha igen nagy mennyiségben van a talajban, máskor viszont teljesen hiányzik. Vegyvizsgálat állapítja meg, hogy katasztrális holdankint mennyit használjunk a talajjavító vegyi anyagokból, ezért minden termelő helyesen teszi, ha főként a lényegesen eltérő színű, vagy összetételű földjéből legalább 8-10 helyről a szántott föld rétegéből mintát vesz és azt jól összekeverve, néhány kilogrammos vászonzacskóban (a név és helység megjelölésével) beküldi, vagy beviszi az aradi Mezőgazdasági Kamara laboratóriumába: Strada Mocioni 60., ahol szerény díjazásért vegyileg megvizsgálják és bizonyítványt állítanak ki arról, hogy beteg-e a talaj és milyen minőségű, mennyiségű és milyen fajtájú mészrel kell a bajt gyógyítani. Helyes volna ez alkalommal a megművelés alá nem kerülő altalajból is 2 kilogrammot vegyileg megvizsgáltatni. A mésznek a talajra gyakorolt jó hatása a következőkben foglalható össze: Nagyrészt szétborlasztja a talaj alkotórészeit, elősegíti a humus gyorsabb korhadását, ártalmatlanná teszi a növényre káros vegyületeket. A szikes talajokat nemcsak javítja, de rendszeres kezelés mellett a legjobb termőfölddé alakítja át. A salétromsav-képződést előnyösen befolyásolja, ezáltal az azotobaktériumok és a hasznos mikrobák milliárdjainak fejlődését is elősegíti, amelyek a föld termőképességét fokozzák. A mész általában gyógyítja a talajt jobban megműködhetővé, morzsálékossá teszi és a kőkeményre száradt, megrepedt talajt jó termőfölddé alakítja át. A len, kender, hüvelyesek, herefélék némely helyen nem teremnek meg. te-

hát azoknál is meszet kell használni, de nagy gond fordítandó arra, hogy mindig a legjobb vegyianyagokkal gyógyítsuk és ápoljuk a földet.

KÖNYVEK

Kós Károly: Erdély. Kulturtörténeti vázlat. 60 színes és fekete képpel. A tudós alaposágával és a művész lelkiismeretességével megírt remekmű. Egész vázsonköté-ben 72 lej Lepagenál: Kolozsvár.

Lord Baden Powell izgalmas regénye. A cserkész születésének és alapításának: Lord Baden Powellnek, a világ főcserkészének nagyszerű regénye: „A Mafekingi fiúk” címen megjelent és díszes kötésben. Pantheon-kiadásban. Székely-Kovács Olga 16 remek rajzával 72 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

A nő ösztönélete. Dr. Feldmann Sándor híressé vált könyve, amely a nő ösztönéletét, az ösztön elhajlásait, szóval a nő egész nemi sorsát kezdettől végig ismerteti. Most árlezállításban az eddigi 340 lej helyett 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár. Kérje az olcsó orvosi könyvek teljes jegyzékét.

Galopin: Haszja a detektív után. A regény hőse a gonosztevő detektív, azonban nem kerül ki diadalra a sok izgalmas bonyodalom közül, hanem ott fejezi be pályafutását, ahol elkezdte: a börtönben. Galopin regénye az Atheneum detektív- és kalandorregénysorozatának legújabb kötete és 28 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

NYILTEK.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem jó atyáink és rokon.

Neidenbach Ödön

elhalálása folytán, részvételükkel, köszönettel, virágokkal igyekeztek mély fájdalomukat enyhíteni, meghatott szívvel mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Építésszek! Építetők! G a z d á k! Földbirtokosok!

1a darabos mész
Dési cement
Bélapátfalval fehér cement
Égetett mészpor trágyázási célokra
Tüzfű és 3748
Mindennemű építkezési anyag
legelőssbb beszerzési forrása:

„PÁZAVA” Mészgyár és Kereskedelmi R.-T. Arad,
Bulev. Regele Ferdinand No. 6. Telefon 918.

Rádió műsor.

— Romániai Időszámlás. —

VASÁRNAP, OKTÓBER 8.

Bucuresti. 12: Ionescu-zenekar. 13: Szimfonikus lemezek. 14: Könnyű románzene, gramofonon. 18: Marcu-zenekar. 19.15: Marcu-zenekar. 20.20: Tánclemezek. 21: Barbu Aca énekesnő és a rádiózenekar hangversenye. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 9.15: Hírek. 9.30: A XXIV. országos katolikus nagygyűlés megnyitó istentiszteletének közvetítése. 11.35: Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás üdvözlő szavai. 12.15: Unitárius istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: Odeon—Parlophon gramofonlemezek. 4.50: „Sárközi bokréta.“ Helyszíni közvetítés Szekszárdról. Vezető Paulini Béla. 5.40: Kéler Dénes előadása: „Ha tüzet kongatnak.“ 6: Weidinger—szalonzenekar. 7: Bodán Margit, Cselényi József, Magyar Imre és cigányzenekara nótadélutánja. 8: Pekár Gyula elbeszélése. 8.30: Szatmári Tibor zongorázik. 9.10: Sporteredmények. 9.25: Operettelőadás a stúdióból. Lehár: „A kék mazur.“ — Majd: Len Baker jazz-zenekeara. — Budapest II. 4—4.45: Columbia gramofonlemezek. — Bécs. 11: Bach zongora- és orgonaművei. 11.50: Régi mesterek. 13: Bécsi szimfonikusok Stadlen zongoraművésszel. 17: A Galimir-vonósnégyes játéka. 18.25: Wacek—fuvózenekar. 20: I. Kamper Antal hegedű. 21: Tarka est. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.30: Az Aranicki-zenekar népzeneje. 16: Rádiózenekar népzeneje. 17.30: Gramofon. 18: Tánclemezek. 20: Gramofon. 21.30: Az Abrasevics-énekar hangversenye. 23: Gramofon. 23.40: Táncczene. — Berlin. 17: Délutáni zene. 19.35: Brahms-kardalok. 21: Uelmondát. Künnecke zeneszerző művei. 23: Hírek. Majd 2-ig táncczene. — Kassa. 9.30: Gramofon. 18.30: Jankóvec: Pöstyéni dalok. 19.20: Fuvós paraszzenekar. — Leipzig. 7.35: Kikötői zene Hamburgból. 13: A szimfonikusok éjjeli zenéje. 16.10: Karének Jénából. 17: Szórakoztató zene. 18.30: Vidám előadás. 19.20: Böhle Walter zongorázik. — Pozsony. 11.15: Gramofon. 17: Rádiózenekar. Macudinski zongoraművésszel. 18.55: Tamburicazene. 19.40: Gramofon. — Prága. 8.30: Karlsbadi fürdőzene. 10.35: Rádiózenekar. 18.45: Gramofon. 19: Német óra. 20.30: Puccini: „Turandot“ című operája Németh Mária vendégszereplésével. közvetítés a Nemzeti Színházról. — Róma. 18.15: Hegedű-, mezzoszoprán- és tenorhangverseny. 20.20: Hírek és gramofon estben nyelven. Zogu király születésnapja alkalmából. 21.45: Operettest. — Varsó. 13.15: A filharmonikusok hangversenye. 15.20: Gramofon. 16.25: Lowicz falu zenekara. 17.30: Szigeti József lemezei. 19.40: Ronska Mária mezzoszoprán énekel. 21: Könnyű zene. 23.25—0.30: Táncczene.

HÉTFŐ, OKTÓBER 9.

Bucuresti. 13: Könnyű és román lemezek. 14: Zenekari lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Theodorian énekes dalestje. 19.30: Rádiózenekar. 20.20: Dalkemezek. 21: A Szarvas-vonósnégyes. 21.45: Nitescu—Philippe Mária és Cernetzky játéka kétzongorán. 22.15: Lige énekesnő dalestje. 23: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: His Master's Voice gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. Péteri-Takács József egykori oktatója. 2. Tíz perc a méhes körül. Közben: Gramofonlemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Géczy-Fazekas Klára zongorázik, Hajdu Imre énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 2.30: Mándits-szalonzenekar. 4.30: A rádió diáklőrelője. „Gróf Zeppelin győzelme“. 5: Asszonyok tanácsadója. 6: „A turistabalesetek“. Dalmady Zoltán előadása. 6.30: Álmatlan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 7.30: Német nyelvoktatás. 8: Koncz János hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. 9.10: Burián Károly emlékhangverseny. Burián-gramofonlemezek. 10.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 11.25: Csorba Dezső és cigányzenekara a Britanniaszállóból. Közben 12: Báró Wimpfen Iván francia nyelvű előadása. — Bécs. 12.30: Parasztnézene. 13: Rádiózenekar. 16.55: Csajkovszkij: IV. szimfonia (lemez). 18.25: Franc Hilda énekel. 20.25: Wang Hella előadása. 21: Gübert: A szivárványos hölgy, háromfelvonásos operett. Utána: Gramofon. — Belgrád. 13: Rádiózenekar. 17.30: Rádiózenekar. 20.30: Zorko Jovan mélyhegedűn játszik. 21.30: Verdi: Rigetto, opera gramofonon. — Brünn. 12: Gramofon. 16.30: Gramofon. 18.25: Gramofon. 18.50: Gramofon. 20.25: Fucsik, a cseh Strauss János; szerzői est. — 21.05: Fleischer M. új cseh dalokat énekel. — Kassa. 12.30: Szalonzenekar. 13.30: Gramofon. 14.35: Gramofon. 17: Gramofon. 17.30: Rádiózenekar. 19.15: Gramofon. — Leipzig. 7.35: Hamburgi kamarazenekar. 13: Déli zene. 14.30: Gramofon. 15.45: Spanyol táncok gramofonon. 19.30: Schubert-művek tenor- és zongoraelőadásban. 21: Katonazene. 22: Humoros félóra. Utána: Szórakoztató zene. — Pozsony. 11.10: Délelőtti zene. 12.05: Gramofon. 18.05: Ledvina orgonaművész játéka a Ferencendiek templomából. 18.45: Gramofon. 19.25: Mozart: Divertimento vonósokra. — Róma. 18.15: Cselő-, szoprán- és baritonverseny. 22.15: Könnyű zene. — Varsó. 16.55: A postások mandolinzenekara. 17.55: Könnyű zene. 21: Kálmán: Tatárjárás, 3 felvonásos operett. 23.10: Táncczene.

KEDD, OKTÓBER 10.

Bucuresti. 14: Könnyű lemezek. 18: Motói-zenekar. 20.20: Hangszerlemezek. 21: Babad énekesnő hangversenye. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon—Parlophon gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: Utazás a Harzban. (Heine utilleveleiből). 2. Vitézi ének. (Felolvasás). Köz-

ben: Polydor—Brunswick gramofonlemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Ifj. Suki Tóni és cigányzenekara. 2.30: Az 1. honvédegyezred zenekara. 5: Gyökössy Endre ifjúsági előadása. 6: „A londoni szezon“. 6.30: Odeon—Parlophon gramofonlemezek. 7.25: „A világ, az anyag és az atom“. Párbeszéd Lambrecht Kálmán és Zechmeister László között. 8: Francia nyelvoktatás. 8.25: Az Operaház megnyitó-előadásának közvetítése. „Hungary László“. Dalmady 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. Majd: Horváth Rezső és cigányzenekara az Emke-kávéházról, László Imre énekszámaival. Közben 12: Dr. Ernst Häckel németnyelvű előadása: „Ungarn im Herbst“. — Bécs. 12.50: Rádiózenekar. 14.10: Művészlemezek. 16.35: Modern gyermekdalok. 16.55: Hangosfilmek zenéje gramofonon. 18.25: Boskovsky Willy hegedű. 21.45: Karintiai zene a népszavazás évfordulójára. 22.15: Bécsi kamarazenekar. — 23.30: Jack: Payne-lemezek. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Rádiózenekar. 17: Népdalok harmonikán. 17.30: Gramofon. 20.30: Beethoven: Trió. 21: Ivics Krszta énekel. 21.30: Hangjáték. 22.15: Rádiózenekar. 23: Rádiózenekar. 23.40: Táncczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: A 32. gy. e. zenekara. 14.35—15: Gramofon. 17: Gramofon. 17.30: Rádiózenekar. — Leipzig. 7.30: Reggeli zene Boroszlóból. 12: Gramofon. 14.30: Bórról, nőről és dalról szóló lemezek. 17: Drezdai filharmonikusok. 19.20: Jölli Oszkár tenor és Winkler György orgonaművész hangversenye. 22: Szimfonikusok. Utána: Könnyű és táncczene. — Milano. 18.10: Táncczene. 20.40: Gramofon. 21.30: Mascagni: Rocliff 3 felvonásos opera. — Pozsony. 18.50: Ibl Rudolf hegedű. 19.25: Gramofon. 21.05: Szimfonikus hangverseny a pozsonyi Nemzeti Színházról. — Róma. 17.30: Bari: Kvintett. 18.15: Könnyű zene.

HATSCHÉK

Ingatlanforg. irodája Str. Emlnesou (Deák F.-u.) 2. l. em. (Lakás ugyanott).
Előnyös ingatlanajánlatai:

1. Kulturpalotához közel emeletes. 5 lakásos, részben parkettás, fürdőszobásokkal, 1.100.000.
  2. Főtérre nyíló, forgalmas utcában, kétemeletes, 12 bérleménnyel. 3. 4. 5 szobás, fürdőszobás lakásokkal. 275.000 hozam. 2.500.000.
  3. Üzletvezetőség táján emeletes, üzletes bérház 17 bérleménnyel. 2 raktárhelyiséggel. 132.000 hozam. 900.000.
  4. V. Erzsébet-köruton emeletes, 7 bérleménnyel. (parkettás, fürdőszobások) 2.000.000.
  5. Belvárosi forgalmas főuccáiban két emeletes, 6 bérleménnyel. 1.500.000.
  6. V. Szabadság-térhez 2 percrenyire két uccára nyíló, 8 bérleménnyel. jó hozam. 650.000.
  7. Ugyanott emeletes 2 és 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 550.000.
  8. V. Thököly-térhez közel 2 uccára nyíló. 6 lakásos. 3, 2, 1 szobások. részben fürdőszobahelyiséggel, városi víz, házmesterlakás. 50.000 hozam. 470.000.
  9. V. Kossuth-ucca táján jókarban, 1x3 szobás, fürdőszobás, zárt folyosó, 1x1 szobás, esslingeni redőnyök, parkirczott udvar, gyümölcsös. 400.000.
  10. Vasúthoz közel évtizedek óta fenn álló, forgalmas, biztos megélhetést nyújtó vendéglő- és kocsmaüzem. több lakással, 360 öles telekkel. 300.000.
  11. Belvárosban, a központhoz közel 10 lakásos, fürdőszobával. 320.000.
  12. Üzletvezetőség táján jókarban, 2x2, 2x1 szobás. 170 öles telek. 160.000. Átvehető 125.000 készpénzzel.
  13. V. Bercsényi-uccához közel adómentes. 2 szobás, fürdőszobás. 2x1 szobás. 200.000.
  14. V. Választó-ucca közelében 1x2, 1x1 szobás. üzlethelyiséggel. 140.000.
  15. Fűr-ucca mellett adómentes. 1x2 1x1 szobás. 120.000.
  16. V. Választó-ucca táján 1x2, 3x1 szobás. 250 öles gyümölcsös. 180.000.
  17. V. Kossuth-ucca táján adómentes. 2 szobás. elő. fürdőszobahelyiség. esslingeni redőnyök. 210.000.
  18. Belvárosban 2 uccára nyíló üzletes sarokház, 3 szobás lakással. városi víz. 235.000.
  19. V. Bercsényi-ucca táján 4x1 szobás. 1x2 szobás. 24.000 hozam. 120.000.
  20. V. Bocskay-térhez közel 10 lakásos bérház (4x2, 6x1 szobás, városi víz. 500.000.
  21. V. Thököly-térhez közel 2 szobás, elő. fürdőszobahelyiséggel, városi víz. 120.000.
- Azonkívül egyéb magán-, hér- és üzletes házak, 50.000-tól 5 millióig, továbbá telkek, földek, stb. eladására vannak megbízásaim.
Pénzkölcsönöket ingatlanokra első helyi betáblázás mellett, folyószámlára biztosítékkal, árulombard-hitelit folyósítanak.
Bankkönyvek vételét és eladását közvetítem.

SPORT KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE OKTÓBER 20—26-ig UTLEVELEL NELKÜL!

Mérkőzések:

Ripensia-Ujpest „ Olaszország-Magyarország

Részvételi díj:

975

lej és 50 lej a számozott hely Ripensia-Ujpest mérkőzésre. Az utasoknak kortlátozott számban számozott jegyet biztosítunk az olasz-magyar mérkőzésre is.

Szükséges okmányok:

Allampolgársági másolat, személyazonossági és férfiaknak katonai igazolvány, tartalékos tiszteknek a katonakönyv, livrettel rendelkezőknek a Cercul Recrutare engedélye.

Bécsbe utazók összes utiköltsége oda-vissza 2195 lej.

Rendozi a közismerten gondos Központi Bank és Menetjegyiroda. Jelentkezés az Aradi Közlöny- és az Erdélyi Hírlap-nál.

Hirdessen
az
Aradi
Közlöny-
ben!

Városi és községi tüzoltóságok! **Kendertömlőkre** kérjenek ajánlatot **A. Kálmán R.-T.-től Aradon**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

FIATALASSZONY, feltétlen uriember, anyagilag is támogató barátságát keresi. Leveleket „Barna” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kéri. 3759

KERESÉK oly üzletkedvelő urat, aki olyan mint én. Jömegelemes, szolid, vagyonos. „46 éves” jellegre az Aradi Közlöny kiadója továbbítja. 3718

HÁZASSÁG.

OLYAN URIEMBERT KERESÉK FERJÜL, ki értékel morális nevelését, 26 éves, intelligens özvegy urinő vagyok. Hozományom 100 hold föld, félmillió készpénz. Kimerítő személyleírásal, feladocímmelel megirt levelet „Altruizmus” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3871

ALKALMAZÁS.

ANGLIABA UTAZOM, vállalkozó üzleti megbízásokat. Leveleket „Enrossist” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kéri. 3758

EGY jóltűző szakácsné esetleg bejáróné keresetlik. Str. Gh. Popa 6. 3762

INTELLIGENTES Kinderfräulein sucht für sofort Stellung, geht auch aufs Land. Adresse: Str. Alexandru Gavra (Caernovits Peter-ucca) No. 18. bei Frau Smojovits. 3788

IPARVÁLLALAT megbízható, erélyes portást alkalmaz. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadója továbbítja. 3747

DEUTSCHES Fräulein wird zu sofortigem Eintritt gesucht. Scheer, Hotel Dacia. 3749

MASAMÓDOK; önálló előmunkások, kik több évi gyakorlattal rendelkeznek. 3707
állandó álláshoz járha nek.
„GRETE” női kárp szalon Timisoara, I., Lloyd-sor 9. Fizetési igényekkel és referenciákkal megjelölt ajánlatok fenti címre küldendők

LAKÁS.

KIADÓ a Banca Remăneasa palotában 1 ötszobás, 2 négy szobás és 1 háromszobás modern lakás november 1-ére. 3714

KIADÓ szépen butorozott szoba jutányosan v. Lovarda-u 1. sz. I. em. 3752

KÉT uccai szoba, előszoba, fürdőszobás lakás kiadó, v. Szt. Péter-tér 17. 3742

KÜLÖNBEJÁRATU előszobás butorozott szobát keresek asonnaira. Címeket az Aradi Közlöny kiadója kéri. 3728

BRKELYES modern négy szobás lakás kiadó Bulevardul Carol 70. 3712

NÉGY UCCAI SZOBA, elő-, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló földszintes lakás Str. Horia 8. szám (v. Szentay-palota) alatt, november 1-től kiadó. 3558

Kiadó. Teljesen újépíttett 8 szobás lakás, kertre néző, újonnan festve, v. Szabadság-tér 21. sz. — Ugyanott emeleti, uccai, 2 szobás és alkoves iroda, vagy garzonlakás. 3732

NÉGYSZOBAS, fürdőszobás lakás, zárt üvegezett folyosóval, november 1-re kiadó, v. Orozy-ucca 16. szám alatt. Bővebbet Bulev. Regele Ferdinand 48.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadójaiban, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókkiadójaiban, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókkiadójaiban, a Minorita templommal szemben.

Kiadó
4 szobás I. emeleti teljesen modern lakás, v. **Könyök-ucca 11/a.** szám alatt, a **park** mellett. 8678

Kiadó
uricsaládnál egy vagy két uccai butorozott szoba fürdőszobával esetleg teljes elhátással házaspárnak vagy két személynek. volt Pöltenberg-ucca 22. sz. jobboldal 3750

Kiadó 3 szobás modern földszintilakás november 1-re, volt Thököly-tér 7. szám. 3692

Mesóczy-telepen
Legforgalmasabb helyen, cukrásznak, szabónak különösen alkalmas üzlethelyiség k i a d ó. Str. Răres No. 6. 3758

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNALT, jókarban levő félhosszu zongorát keresünk. Róm. kath. leánygimnázium. 3713

EGY körísia hálószoba eladó Str. Consistoriului 5. III. em. 2 3754

JÓKARBAN levő háköberendezést vendék. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 3751

BLADOK JUTANYOSAN jókarban levő női ruhák, kabátok és háztartási cikkek. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 3209

AJÁNLOK antik zenélő órákat, perzsabundát, férfikabátok, antik szalon vitrin, 12-es ezüst evőeszköz, ebédli butor, zongorák, tükrök, szalonok, Schöberl ágyszati villanylámpák, Biedermeier székek, szekrény, nüst haa nátsch asztalterítők, perzsaszőnyegek, farspott garnitúrákat stb. **SALGÖNÉ** bizom. fiz. Arad, Str. Horia 1 (Széchenyi-u.) Neuman-pal

KERESÉK silskm cső és perzsabundákat, férfi és női kabátokat, fürdői porcelánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, svári ebédli és utózzőnyegeket, perzsa - szőnyegeket, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb. **SALGÖNÉ** bizom. fiz. Arad, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-pal

Őszi ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint gallérokat legelőszobában fényez 3166
KNAPP
v. Weitzer-u. 11. modernül berendezett válllata v. Magyar-u. 10.

Az ősz már nem hoz **Hoszpodár**-hoz küldöm átgondolt, régi ruháimat festeni, vagyilog tisztítani, Str. V. Stroiescu (Teleky-u.) 13. & Str. Eminescu (Deák F.-u.) 3.

ELECTROMOTOROK 5-10 lörös, 2X200 voltos, 1200 fordulattal. eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 3755

Kézimunkák:
szép filestoreok, szélesebbek, keskenyebbek, terítők, olcsón eladó. — Piața Avram Iancu 1. sz., fszint, ajtó 3., az udvarban. 3627

ALKALMI BUTOR VÁSÁRLAS Ebédli 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3560 lejtől, fehér konyhabutor 1600, garnitúrák, ebédli plusz divány, szalon, Singer varrógépek, matracok, rugany betétek, csillárok, kasszák, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, patléfonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. **Ezüstöt, aranyat, briliánst, szőnyegét, dísz tárgyakat, zongorát, pianót** a legmagasabb napi áron veszünk. **Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket** csak az áltaiunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legelőszobában vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13., Dacia kávéház mellett.

KÉSZPÉNZÉRT MEGVESSZÜK minden eladó dolgot „COMISSIO”. Dacia-kávéház mellett

OKTATÁS.

EGY HARMAD ELEMISTA süketnéma fiu oktatására tanítók keresek. Mandász Pál, Str. Liniste 9., Pollák téglagyár. 3689

ÜZLETEK.

JOL BEVÉZETETT FATELEP, villanyerőre berendezett fűrészelő és aprító géppel, valamint lakással, november 1-ére kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3704

BERBEADNAM azonnalra Agrison levő berendezett korcsmám, fűszerüzletem, 3 szobás, konyhás lakással, kerttel, 1400 tőke szőlővel, fakerttel. Biztos és jó kereset. Gheorghe Zdremljan kereskedő, Agris.

50-60 ÉV OTA fotográfianak használt üzlethelyiség azonnal kiadó. Str. Metianu 3. Értekezhetni a háztulajdonosnál. 2665

Beraktározható mindennemű ingóságok csekély díjazás mellett 3736 Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9-11.

INGATLAN.

ELADÓ ÉPÍTÉSI TELKEK:
A belvárosban elsőrendű helyen bérház, vagy emeletes villa építésére. 3740 Bővebbet: **STEINER JÓZSEF** építészeti iroda, Strada Greceanu 5.

Eladó családi ház
Pankotán, a róm. kath. templom mellett, 600 □-l területen, nagy szőlőkerttel, mellékhelyiségekkel és külön épületekkel, alkalmi árban, azonnal elfoglalható. Cím az Aradi Közlöny fiókkiadóhivatalában.

Magánház
esetleg bérházat keresek megkisebb vételre. — **Zongora** bérbeadó. — Címeket az Aradi Közlöny fiókkiadója kéri.

Haász-iroda

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 20-22. szám.
Olósó ház- és földajánlat.

Belváros aszfaltozott uccájában szép emeletes ház 4 lakással, fürdőszobákkal 750 000 lejtért.

Főtér mellett kétemeletes ház 4 üzlettel és több parkettás, fürdőszobás lakással, 1.800.000 lejtért.

Főtéren kétemeletes ni ház 4 üzlettel, 2-3-4 szobás, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 2 1/2 millió lejtért.

Ugyanott kétemeletes ház 16 béreleménnyel, nagy bérjövdelemmel, 2 millió 700.000 lejtért.

Piaclérhez egészen közel ni ház 6 drb uccal lakással, vízvezetékkel, 575 ezer lejtért.

Belváros aszfaltozott uccájában masszív ház 2X3, 3X2 és 3X1 szobás lakással, 350.000 lejtért.

V. Erzsébet királynő körton egyemeletes masszív ház 5 béreleménnyel, 1.100 000 lejtért.

Főposta közelében földszintes 6 lakással, 900 négyszögöl területtel, 820 000 lejtért.

Főtérhez egészen közel szép földszintes, teljesen alapincézett ház 4 és 3 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, 700.000 lejtért

Centrumhoz egészen közel masszív bérház 8 lakással, nagy bérjövdelemmel, 1.300 000 lejtért.

Aradmegyében 65-100-150-180 holdas prima földbirtokok gazdasági épületekkel, 8-10-12-20 ezer lejtért holdan ként, 280 holdas uribirtok gazdasági épületekkel, bérbeadó

Ezekon kívül a főtéren és a város összes uccájában bér-, üzlet- és magánházak, villák nagy választékban 100-000 lejtől 6 millió lejes árákig eladók.

Pénzkölcsönöket I. helyi betétlázás mellett folyósítatok.

Gyümölcsia iskola
800 □ üles, 10.900 drb. beoltott különböző fajokkal Arad legforgalmasabb utvonalan
eladó.
Cím Str. Aurel Vlaicu 218. (Pécska-ut.)

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,
árban és szolgáltatásban vezet!
Szoba teljes ellátással személyenként
napi 12.- pengőért

(7) Az Aradi Közlöny folytatásos regénye

Copyright by ARADI KÖZLÖNY

— Minek van vége?

— Az egyensúlyi helyzetnek, anya. Azt hittem, lehet balanszírozni, amíg el nem következnek a kooperatív munka korszaka. Mindig féltem, hogy almahéjon fogunk elcsuszni, ezeket az almahéjakat takarítottam folyton. De most nem almahéjról van szó. Tegnap egy Takabo nevű képviselő, egyébként a tokiói egyetem egyik geológiai tanszékének tanára interpellált a kamarában Japán tengerelámulásának problémájáról, mely régen izzik a köztudat alatt. Ma hajnalban magához kéretett Japán légihaderőinek főparancsnoka, Irasako Yasu herceg. Egy kínai, aki egyébként a herceg kerítője, még az éjszaka folyamán tudatta velem, hogy Dorothy Lane, akiről többször beszéltem neked, elárult. Nem tudom, mért közöltem vele mindig titkaimat, holott sohasem bíztam benne. Talán így kellett lennie, hogy a döntés pillanata készen találjon. Most itt vagyok, holnap már Jevgenijel és Szergejjel tárgyalok a Kremlben.

— Miről?

— Hogy adjanak földet annyi japánnak Szibériában, amennyi nem akar nekirepülni az amerikai partoknak. Meg akarom menteni a japán tömegek öntudatos részét egy irtózatossá tőmeghálaltól.

Irina szép fekete szeme megnedvesedett.

— Értelek, Vlagyocska. Az apád fia vagy. Neki is döntenie kellett egyszer és te ugyanazon az uton jöttél, mint ő. A dolgok ismétlődnek.

Hallgattak és az alkonypirba élesen rajzolódt a repülőgép szilhuettje ott az iskolatetőn.

— Ez a két szem látta Vladimir Iljicszt, akiről nevedet kaptad. Méltó vagy hozzá és az apádhoz, fiam.

Az udvaron Ivan surrant át neszteienül, az agár, Tom, a bulldog lassan kocogott nyomában. Aztán Tanja jött, karján hozva Kiotot, a kis csint.

— Most már rajtunk a sor, anya. Régen nem ettem a te borsosodból.

3.

A Kreml légikikötője, a moszkvai főtér felett repülőjáratok rajzoltak. Vladimir titkos jeleket adott és akadálytalanul surrant el köztük. Aztán leereszkedett a Trockij-kapu közelében.

Szétnevezett az aeroplánok kérészrajként nyüzsgő tömkelegében. A légikikötő középpontján a négyszázötvenméteres acél árbóctorony ragyogott a májusi napban, öt kikötött Zeppelin óriás alumíniumteste imbolygott körülötte a kisebb-nagyobb gépmadarak szállongó árnyai alatt. A Kreml középpontjában pedig Tatlin kétszázméteres üvegtornyának ferde tengelyben elhelyezett hengere, piramisa és gömbje szikráztak szivárványszínekben, az eltűnt ódon empirepaloták helyén. A két diadalmas konstrukció között aranylottak a Waszilij Blazseni bazilika riktószínű, tártoros hagymakupolái, anakronisztikus komikumokkal. E muzeumnak meghagyott székesegyházban már senkisé látta a multak kísértetét, a két, tőskerestek és cári sasok helyén ötágú csillag vöröslött bele az ég mély kéjébe és az acél és üvegmonstrum közt eltörpülő bazilikában volt valami hallatlanul kedves, naiv és primitív álomszerűség, emlékeztetője, amely gyermekjátékszereket vagy paraszti mézeskalácsot juttatott mindig Vladimir eszébe gyerekkorának elvesztő távlatából.

Három konzervdobozt nyitott, odatéve őket három barátja elé, aztán rájukcsapta a repülőgép ajtáját. A kapubejáratnál igazolta magát és repülőoveralljában gyorsan haladt végig a népbiztonságok harmincemeletes hivatalépületeinek vonalgyenes sorfala mellett, a Tatlin torony felé. A toronyhoz érve újra igazolta magát a bejáratnál, aztán az egyik lift felrepítette a piramisba. Csak a liftfolyosón tette le overallját a ruhafárba, majd a 332-es ajtónál újra igazolta magát. A titkár hatalmas terembe vezette, amelynek falai telve voltak jelzőórákkal és kapcsolótáblákkal.

A butorzat egyetlen íróasztal volt, szélesvállú, mosolygóarcú szőke férfi kelt fel mellőle.

— Te vagy, Vlagyocska? Mi jót hoztál?

A titkár eltűnt, csak egy mechanikus maradt a teremben, fel-alá sétálgatván a jelzőkészülékek és kapcsolótáblák sokasága mellett.

Vladimir karonfogta féltestvérét, Szergejt, Olesszovot, így sétáltak együtt az íróasztalig. Aztán mindketten felültek az asztal kaucsuklapjára és Vladimir elbeszélte május másodikának történetét.

Szergej figyelmesen hallgatta, mintha nem is reá lett volna bízva e pillanatban egész Oroszország összes erőműveinek központosított áramszolgáltatása. Csak nagynéha intett a mechanikusnak, aki félretolt egy fogantyút a fokjelzőn, elcsavart egy kapcsolót, megnyomott egy gombot és az árammérők mutatóinak tempóját beállította. Tejüvegtáblákon vörös, kék, lila, narancsszín, sárga és zöld számok, ábrák és jelek, betűk és vonalak ugrottak elő és tűntek el, halk berregések és csilingelések jöttek a jelzőkészülékek misztikus belsejéből, rádiójelek és telefonterjesztések bugtak és fűtventettek, a roppant ország transziormált vizierői zuhogtak sokezerkilométeres magasfeszültségű vezetékben, gyárüzemek, villamosvasutak és repülőgépek elektromotorjainak milliói kaptak folytonosan az energiák végtelenjét. fogyasztották, zabálták ezerféle mozgásban, miközben Vladimir monoton hangján részletezte a geológusok, vulkanográfusok és oceanográfusok fenyegető hipotézisét, Szergej pedig új Zeusként ujjának egy intésével, szemöldökének egy mozdulatával mozgatót hegyeket, bányákat, folyamokat, géppóriásokat, tengereket. A nyolcvanegymillió ember sorsának felágaskodó problémájára csak ennyit felelt:

— Van földünk, levegőnk, energiánk. Majd adunk neked Vlagyocska, amennyi csak kell. Nem engedjük szabadjára a gázt. Még nem.

A gépek korszaka

Mosolyogva figyelte bátyja álarcmerevségű kalmuk-ábrázatát, amelyet oly igen nagyon szeretett. Aztán felkelt és lassan körüljárta jelző és kapcsolókészülékeinek birodalmát, a négy falat.

— Mérheterlen erősek vagyunk ám, Vlagyocska, mondta még mindig mosolyogva, amikor visszaért az íróasztalhoz. A harc a gyengék menedéke, nincs szükségünk reá. Két teli kézzel ajándékozhatunk, osztogathatunk. A nap hőenergiája, a tenger apálydagály és hullámszámmozgása, a folyamok zuhogása, a szél mozgásereje a markunkban van. Ugy mérjük, adjuk-vesszük, mint azelőtt a lisztet. Az elektromos ion közös nevezője hatalmunkba adta ezt a földgolyótt levegőrétegestől és ha kell, meghódítjuk a hozzánk legközelebbes bolygókat is. Hivtány földterületeken marakodhatnánk hát, mint az eszelősek? Az isten megnyilatkozott és leszállott hozzánk a földre az elektromosság formájában, jelen van bennünk, jelen van mindenütt, ahogy az ótestamentum mondja. És közeledik az aranykor, amint azt a régiek megjósolták, hiszen az istenség ime újra eljött közénk. Agyad minden gondolata elektromos energia, ha akarod, fényvé változtatjuk át és pillanat alatt továbbítjuk televízióron a föld északi polusától déli sarkáig, mint sifirozott táviratok sorozatát. A noctovizorral kiegészült televízió áttör éjszakán, ködön, minden távolságon. Állócsillagok hőfokait méricskéljük, kinyújtjuk az emberélet hosszát, mint a lepényt, diktáljuk az életstandardot még a kapitalista termelés embermilliórdjának is. Nem fogjuk gázbafojtani az aranykort, amikor itt van már az orrunk előtt, Vlagyocska.

— Hallgatlak. De látod, Szerjosa, te itt ülsz, mint a jótékony energiák ura, ha nem irtották volna ki a romantikát belőlünk, mámoros volnál ennyire hasznos energia vezérletében. De almahéjakat még nem takarítottál el az utból.

— Miféle almahéjakat?

— Amelyeken elcsuszhatunk, Szerjosa. Hidd el, sokszor elcsuszhatunk volna már e geológiai problémánál sokkal hitványabb almahéjiakon is. Én nem ismerem a te energiaterengereid természetét, csak aeroplánom motorját töltöm meg és ez elég nekem. Te nem ismered azt az anakronisztikus kísértetet, amit ma is még diplomáciának, ső-

tét, középkori boszorkánykönyvének hívnak. Ha ide belevilágítanak a televíziórok... ha ennek alvilági erőit jeleznék a te készülékeid... ha ez a földreszállott istenség Janusarcának másik fele...

Az üvegtáblákon jártak a fokmutatók, fények villantak magikus csodajelekként, erők hőmpölyögtek végnélküli vezetékhalozatokon ezerféle rendeltetés felé, a Tatlin-torony pszichéje meghatározott tempókban zugogtatta ki magából a lehető, ségeket és a nagy szőke Szergej csak mosolygott kalmukarcu féltestvére.

— Ha leváltanak negyvenhét perc husz másodperc múltán, felmegyünk a Dz. emeletre és félrerugjuk ezt az almahéjat is, Vlagyocska.

4.

A Tverszkaja színes éjszakájában az Excelsior Dancing Hall fényjátékai hozták a legtrappansabb meglepetéseket. A huszemeletes, lépcsőzetes torraszaival babiloni toronyra emlékeztető üvegpalotát a szovjetbürokrácia látogatta leginkább és az ellenzéki szellemű szakszervezeti bürokrácia élc-lapjai szerint nem is a Tatlin-toronyban dőlt el a legfontosabb államügyek sorsa, hanem az Excelsiorban.

Vladimir tudta, hol kell Jevgenijt keresnie és miután kutyáit elhelyezte az élményváruiáz földszintjének állathozájában, belépett a tizedik emelet liftjének egyikébe.

A hosszú Jevgenij Olesszov, az orosz kormány külügyi megbízottja ott ült a televíziós teremben, szokott asztalkájánál. Ezuttal kivételesen nem volt egyedül, öccse Szergej és ennek felesége fogták közre a kis páholyban, amikor Vladimir a hullámzó sokaságon át feléjük igyekezett.

— Hol hagytlát bennünket? — vigyorgott a hosszú ember, akinek lábszárai alig találtak helyet a kis páholyban.

Vladimir ismerte már féltestvérenek ezt a tréfáját. Sokszor mondogatta a hosszú Jevgenij, hogy Iván, az agár az ő alteregója, Kiotó Vladimiré, a bulldog pedig ama féltestvéruké, aki angol apától származott és Ausztráliában élt.

— Ámbár tudnak illeté, Jevgenij, mégsem hagytam őket a kajitben. Itt vannak lent a boxban, Alexej mester felügyelete alatt.

Megcsókolta Szergej feleségének szobrászvé-sőre méltó kezét, felhajtott egy pohár pezsgőt, aztán letelepedett szemközt Jevgenijel, aki már az attrakciókon járatta élestekintetű szürke szemének tekintetét.

A televíziós terem közepreszének szabadon-álló színpadára most a párisi leadó egyik előadását vetítették. Az Elysée Palais pantomimje káprázatos volt és a televízió nemcsak színen, de stereoplasztikában is tökéletesen hozta a sokszoroson felnagyított alakok mozgáskölteményeit. A pantomim zenéje betöltötte a roppant terem minden zugát, a piánók alatt lábak dobbanása, táncolók lélekzetvétele is hallatszott, sokszor valamely suhogása is. Az egyik apacs halkan dudolt valami trágár dalocskát a régi külvárosok argotjában, ez adta meg a lokálszínt, a parisiennek pedig utólrhetetlen pikantériával fitogtatták mezelenységüket, mint hajdan, az első revük idején. Aztán negyedórás bohózat jött Berlinből, uccai kép Madridból helyszíni felvétellel, fétistáncosok Guineából, éjjeli vernissage Münchenből. Néhány kiemelkedően érdekes festményt premier planban, tehát roppant freskónagyságba felnagyítva hozott a televízió, aztán a vernissage közönségét vetítette, pontosan elkapva legdiszkrétebben odavetett megjegyzéseiket is. A kritikusok nagyképi csoportján különösen jót mulatott Szergej.

— Egészen rabja vagy már ennek a fantomteremnek, Jevgenij, mondta aztán, Alattad és fölötted a hus és vér világa, pompás nőstények. Te meg csak itt ülsz, estéről-estére, egyedül. Igaz, Masenka?

A nő ráemelte nagy barna szemét a hosszú Jevgenij pergamenarcára és a beállott csendben halkan mondta:

— Én értem őt, Szergej. Te is legboldogabb vagy kapcsolóid és jelzőkészülékeid között, akkor éled az erő életét. Ő a távolságok életét éli itt. Igaz, Jevgenij?

(Folytatása következik.)